

Pirjo Tuomola

AvoHILMO

Perusterveydenhuollon avohoidon
ilmoitus 2012

Määrittelyt ja ohjeistus

© Kirjoittaja ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

ISBN 978-952-245-497-3 (painettu)

ISBN 978-952-245- 498-0 (pdf)

Juvenes Print – Tampereen Yliopistopaino Oy
Tampere, 2011

Lukijalle

Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmää on laajennettu vuodesta 2011 lähtien siten, että perusterveydenhuollon avohoidosta kerätään yksilötason tietoja kansalliseen rekisteriin. AvoHILMO merkitsee edistysaskelta, joka täyttää suuren puutteen kansallisissa sosiaali- ja terveydenhuollon tietovarannoissa ja antaa aiempaa huomattavasti paremmat mahdollisuudet väestön terveysongelmiin selvittämiseen.

Avohoidon ilmoitus AvoHILMO on velvoittava julkiselle perusterveydenhuololle. Vuoden 2011 elokuuhun mennessä tietoja on saatu kolmea eri tietojärjestelmää käyttävistä organisaatioista. Viivettä tiedonsiirron aloittamiseen on aiheuttanut se, että poimintaohjelman tekeminen on vienyt tietojärjestelmätoimittajilta odotettua pidemmän ajan. Lisäksi perusterveydenhuollon organisaatioissa on meillä runsaasti muutoksia, jotka vievät toimijoiden aikaa.

Myönteistä on, että tietoa saadaan ajantasaisesti ja tiedonsiirron tekniikka toimii moitteettomasti. THL tuottaa verkkopalveluna sekä päivittäistä raportointia että kuukausittain päivittyvää raportointia. Saadun tiedon laatua arvioidaan ja raportointia kehitetään. Tätä varten toivotaan käyttäjiltä palautetta ja ehdotuksia.

Tässä oppaassa kuvataan AvoHILMOssa käytettävä tietosisältö ja luokitukset sekä annetaan tulkintaohjeita tietojen kirjaamiseen. Erillisenä annetaan ohje tietueen muodostamisesta ja tietojen lähettämisestä. Käytöstä saatujen kokemusten perusteella luokituksia ja niiden käyttöä koskevaa ohjeistusta parannetaan.

Helsingissä elokuussa 2011

Päivi Hämäläinen
Osastojohtaja
THL/Tieto-osasto

Sisällys

LUKIJALLE	3
MUUTOKSET VERRATTUNA VUODEN 2011 OPPAASEEN	5
1 PERUSTERVEYDENHUOLLON AVOHOIDON ILMOITUS.....	6
1.1 AvoHILMO-JÄRJESTELMÄN PERIAATTEET JA KÄYTTÖTARKOITUS	7
1.2 AvoHILMO-LUOKITUSTEN YLLÄPITO JA KEHITTÄMINEN	8
2 KÄSITTEET	9
3 AVOHILMON TIETOSISÄLTÖ JA LUOKITUKSET.....	11
3.1 PALVELUTAPAHTUMAN PERUSTIEDOT	12
3.2 TIEDOT YHTEYDENOTOSTA JA HOIDON TARPEEN ARVIOINNISTA.....	13
3.3 TIEDOT AJANVARAUKSESTA	19
3.4 TIEDOT KÄYNNIN TOTEUTUMISESTA	20
3.4.1 Käynnin perustiedot.....	20
3.4.2 Tiedot käyntisyistä ja toimenpiteistä.....	33
3.4.3 Lääkitys- ja rokotustiedot	36
3.4.4 Terveysteen liittyvät tekijät.....	40
3.4.5 Tiedot jatkohoidosta	41
3.5 TIEDOT PALVELUTAPAHTUMAN PERUUNTUMISESTA.....	42
4 AVOHILMO -TIE TOJEN TOIMITTAMINEN.....	43
4.1 TIE TOJEN POIMINTA JA AINEISTON MUODOSTAMINEN	43
4.2 TIE TOJEN LÄHETTÄMINEN.....	43
5 HOITOON PÄÄSYÄ JA TERVEYSTARKASTUKSIA KOSKEVAT MERKINNÄT	44
5.1 HOITOON PÄÄSYN MERKINNÄT	44
5.1.1 Esimerkkitalanteita.....	44
5.1.2 Esimerkkejä suun terveydenhuollosta.....	45
5.2 MERKINNÄT NEUVOLA-ASETUKSEN MUKAISISTA TERVEYSTARKASTUKSISTA	47

Muutokset verrattuna vuoden 2011 oppaaseen

Kesäkuussa 2010 julkaistuun AvoHILMO 2011 -oppaaseen (THL – Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 3/2010) verrattuna sisältöön on tehty seuraavat muutokset:

- Hoidon tarpeen arvioinnin tulos -luokituksen luokka Y20 ajanvaraus ja muu hoidon järjestely on korvattu kahdella uudella luokalla Y18 Ajanvaraus ja Y19 Muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus
- Palvelumuotoluokitukseen on lisätty uusi luokka T58 Terveyssozialityö
- Palvelumuotoluokituksen luokkien T51, T53-T56 kuvauksia on muutettu siten, että palvelumuodon käyttäminen ei ole ammattisidonnainen
- Yhteystapaluokituksen luokan R40 Sairaalakäynti, määrittelyä on täsmennetty
- SPAT-luokitukseen on lisätty 7 uutta luokkaa (SPAT1362–SPAT1367) neuvola-asetuksen seurantaan varten sekä uusi luokka työterveyshuollon määräaikaistarkastus (SPAT1368) ja oppilashuoltoryhmän tapaaminen (SPAT1369)
- Useiden luokitusten selitteisiin ja joihinkin nimiin on tehty kielenhuollon perusteella tekstimuutoksia
- Oppaaseen on liitetty esimerkkejä ja muita tulkintaohjeita.

Ohje siirtotiedoston luomisesta ja sähköisestä tiedonsiirrosta ovat saatavissa THL:n sivustolta osoitteesta www.thl.fi/avohilmo.

1 Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus

Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitusjärjestelmä tarkoittaa, että terveyskeskuksen avohoidon toiminnasta kerätään tapahtumatason tietoja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) valtakunnalliseen hoitoilmoitusrekisteriin. Tavoitteena on tuottaa tietoa palvelujen parantamiseksi ja väestön terveyden edistämiseksi.

Tietojen luovutus THL:lle perustuu lakiin ja asetukseen terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/1989), lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotoimesta (409/2001) ja lakiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007). Tiedot kerätään henkilötunnuksellisinä ja salataan ennen niiden lähettämistä. Raportoinnissa julkaistaan summattuja lukuja, eikä asiakas-kohtaisia tai muutoin tunnistettavia tietoja raportoida. Tietoja käytetään THL:n tehtäviin kuuluvien selvitysten tekemisessä ja kehittämisessä sekä tilasto- ja tutkimuskäytössä.

Avohoidon ilmoitusjärjestelmään antavat tiedot kuntien ja kuntayhtymien (ml. kunnalliset liikelaitokset) toimintayksiköt, jotka tuottavat kunnan huolehdittavaksi säädettyjä perusterveydenhuollon avopalveluja (Terveidenhuoltolaki 1326/2010, 3§). Jos palvelu ostetaan esimerkiksi yksityiseltä tuottajalta, kunta, joka on vastuussa perusterveydenhuollon järjestämisestä, on vastuussa tietojen toimittamisesta THL:lle. Tämän takia on tärkeää ostopalvelutilanteissa sopia siitä, miten AvoHIL-MO-tiedot välitetään THL:lle. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) 11 §:n mukaan palvelusetelillä ostettujen palvelujen yhteydessä kunta on rekisterinpitäjä ja siten vastuussa AvoHILMO-tietojen toimittamisesta THL:een.

Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitusta (SPAT) käytetään kuvaamaan perusterveydenhuollon palvelutapahtuman sisältöä, siihen kuuluvia toimintoja ja palvelutapahtuman aikana syntyneitä jatkohoidon suunnitelmia. THL toivoo palautetta ja kokemuksia SPAT- luokituksen käytettävyydestä, kattavuudesta ja määritelmien selkeydestä. Valtakunnallisesti SPAT- luokituksen avulla seurataan muun muassa tiettyjen säädöspohjaisten palvelujen toteutumista (esim. Lasten ja nuorten asetus VNA 338/2011), minkä seurauksena erilliskyselyjen tarve poistuu.

Koodistopalvelimella on taulukko (PTHAVO – Terveysongelman mukainen toimintokohdennus), jonka perusteella potilastietojärjestelmä pystyy tarjoamaan ICD-10-luokkiin sopivat SPAT- koodit. Yhteen käyntisyyhyyn voi liittyä useampi toiminto.

AvoHILMO-opas on tarkoitettu erityisesti seuraaville ryhmille:

- perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta vastaaville
- perusterveydenhuollon tietojen tallennuksen yhdenmukaisuudesta ja käytäjien ohjeistuksesta vastaaville
- perusterveydenhuollon tietoja asiakastietojärjestelmiin tallentaville
- perusterveydenhuollon tietojärjestelmiin ja tietopointeihin muutoksia tekeville henkilöille
- perusterveydenhuollon avohoidon tietoja eri tarkoituksiin hyödyntäville tahoille

Opas on julkaistu THL:n verkkosivuilla osoitteessa: <http://www.thl.fi/avohilmo>
Yhteydenotot: avohilmo@thl.fi

1.1 AvoHILMO-järjestelmän periaatteet ja käyttötarkoitus

AvoHILMO-järjestelmän periaatteet:

- Käytetään yhdenmukaisia luokituksia ja koodistoja
Tiedoissa käytetään hyväksyttyjä valtakunnallisia luokituksia ja koodistoja, jotka ovat saatavissa koodistopalvelimelta.
- Tietoja kirjataan kattavasti
Kerättävät tietosisällöt ovat pääosin niitä, jotka tukevat potilaan hoitoa. Erityisesti käyntisyiden, toimenpiteiden ja jatkohoitoa kuvaavien tietojen kirjaaminen potilaskontaktien aikana voi tuoda työntekijälle välitöntä hyötyä mm. päätöksentuen ja toimintojen automatisoinnin kautta.
- Tietoja toimitetaan usein
Tietojen siirto THL:ään toteutetaan sähköisesti ja tiedonkäsittely tapahtuu automatisoidusti. Tämä mahdollistaa päivittäisen tiedonkeruun ja tuoreiden raporttien tuottamisen.
- Tietojen hyvä käytettävyys
AvoHILMO-tietojen raportointia kehitetään jatkuvasti palvelemaan yhä paremmin eri tahojen tietotarpeita.

AvoHILMO -tietojen käyttötarkoituksia:

- Palveluntuottajan oman toiminnan volyymin, rakenteen ja sisällön seuranta
- Väestön terveysongelmien esiintymisen seuranta (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 12§)
- Hoidon saatavuuden seuranta (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 51§).
Vuodesta 2012 lähtien seurantatiedot tuotetaan AvoHILMOsta.

- Lasten ja nuorten asetuksen mukaisten terveystarkastusten toteutumisen seuranta (VNA 338/2011). Vuodesta 2012 lähtien seurantatiedot tuotetaan AvoHILMOsta.
- Tapaturmatietojen seuranta sisäisen turvallisuuden ohjelman edellyttämällä tavalla (SM 102:00/2008)
- Lastensuojelulain 15§ mukaisten terveydenhuollolle annettujen tehtävien seuranta
- Sosiaalihuoltolain 40§ määrittelemä iäkkäiden palvelutarpeen arviointi esim. kotihoidossa
- Kansallisten tavoiteohjelmien toteutumisen seuranta
- Tietojen jatkokäyttö indikaattorien muodostamisessa ja esim. tuotteistamisessa
- Kansalliset ja kansainväliset tilastot (Laki THL:stä 668/2008)
- Tutkimus

1.2 AvoHILMO-luokitusten ylläpito ja kehittäminen

AvoHILMOssa käytettävistä luokituksista, muista tietorakenteista ja niiden kehittämisestä vastaa THL:n pääjohtajan nimeämä perusterveydenhuollon avohoidon asiantuntijaryhmä:

Matti Mäkelä, THL, puheenjohtaja

Päivi Koivuranta-Vaara, Suomen kuntaliitto, varapuheenjohtaja

Outi Elonheimo, Helsingin yliopisto

Marjut Frantsi-Lankia, Valvira

Jorma Komulainen, THL

Minerva Krohn, THL

Päivi Kuisma, Tampereen kaupunki

Ilkka Kunnamo, Kustannus Oy Duodecim

Jukka Mattila, STM

Leena Mänttari, Kouvolan terveyskeskus

Markku Nurmikari, Hämeenlinnan kaupunki

Anita Putkonen, Keravan kaupunki

Arto Virtanen, Nurmijärven terveyskeskus

Martti Virtanen, Nordic Casemix Centre

Sanna-Mari Saukkonen, THL, sihteeri 1.1.2012 alkaen, sijainen Pirjo Tuomola

Huom! Voimassaolevat luokitukset ovat löydettävissä koodistopalvelusta www.thl.fi/koodistopalvelu.

2 Käsitteet

Tässä asiakirjassa käytetään seuraavia yleiskäsitteitä. Luokituksissa käytettävät käsitteet on määritelty kunkin luokituksen yhteydessä.

Asiakas

on avohoidon palveluja käyttävä tai muuten niiden kohteena oleva henkilö.

Palvelutapahtuma

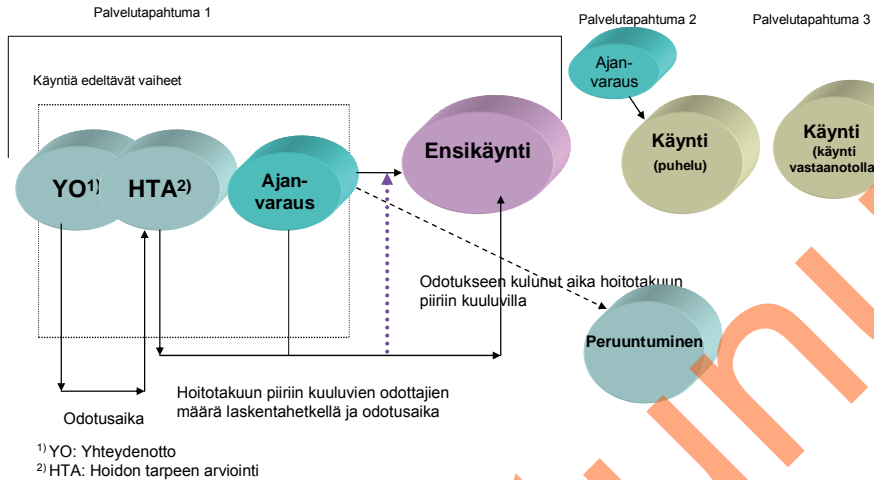
AvoHILMOssa palvelutapahtumalla tarkoitetaan asiakkaan saamaa palvelua, joka toteutetaan esim. vastaanottokäynnin, kotikäynnin, puhelun tai konsultaation muodossa ja jota voi edeltää asiakkaan yhteydenotto ja ammattihenkilön tekemä hoidontarpeen arviointi ja ajanvaraus.

Käynti

Käsitettä ”käynti” käytetään AvoHILMOssa yleiskäsitteenä tarkoittamaan myös muita kontakteja kuin käyntiä vastaanotolla. Näitä ovat yhteystapa-luokituksella eriteltävät mm. puhelinyhteys, sähköinen yhteys, kirje, jotka käytännössä korvaavat vastaanottokäynnin.

Seurantapiste

Seurantapisteillä tarkoitetaan tässä asiakirjassa perusterveydenhuollon avohoidon tilastokäsittelyssä käytettäviä vaiheita, jotka kuvaavat palvelutapahtuman etene- mistä. Palvelutapahtuman seurantapisteet ovat asiakkaan yhteydenotto palveluy- sikköön, hoidon tarpeen arviointi, ajanvaraus, käynnin toteutuminen tai sen mah- dollinen peruuntuminen. (Kuvio 1)

Kuvio 1. Avohoidon palvelutapahtumiin liittyvät seurantapisteet

Yhteydenotto

Avohoidon palvelutapahtuma käynnistyy useimmiten asiakkaan yhteydenotolla. Seurantapisteeksi rekisteröitävällä yhteydenotolla tarkoitetaan tässä tilannetta, jossa asiakas ottaa yhteyttä (puhelimitse, sähköpostitse tai saapumalla henkilökohdaisesti) päästäkseen palveluun ja asiakastietojärjestelmä avataan henkilötunnuksella.

Hoidon tarpeen arviointi

Hoidon tarpeen arviointi on vuorovaikutustilanne, jossa selvitetään yhteydenoton syy, ongelma, sairauden oireet, niiden vaikeusaste sekä tarvittavan palvelun kii-reellisyys asiakkaan antamien tietojen perusteella. Hoidon tarpeen arvioinnin voi tehdä asianmukaisen koulutuksen saanut terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on työkokemusta ja yhteys hoitoa antavaan toimintayksikköön sekä käytettävissä asiakasasiakirjat (VnA 1019/2004).

Seurantatietue

Seurantatietue sisältää palvelutapahtumasta yhteen tai useampaan seuranta-pisteeseen kuuluvat tiedot. Seurantatietueella tulee olla yksilöivä tunnus, joka säilyy samana, vaikka tietoja muutetaan.

3 AvoHILMO:n tietosisältö ja luokitukset

AvoHILMO -tieto on luokiteltua tai muuta muodollisesti yhdenmukaista tietoa. Taulukossa 1 esitetään tiedot, jotka tietojärjestelmistä poimitussa tietueessa tulee olla. Jos tietoa ei ole kirjattu, kenttä jätetään tyhjäksi.

Taulukko 1. AvoHILMO:n tietosisältö 2011-2012 versio 2.0

Kentän sisältö

Palvelutapahtuman perustiedot	Käyntisyys ja toimenpiteet
Asiakkaan henkilötunnus	Käyntisyys ICD10
Asiakkaan kotikunta	Ulkoinen syy ICD10
Asiakkaan asuinpaikan postinumero	Tapaturmatyyppi ICD10
Palveluntuottaja	Käyntisyys ICPC2
Palveluntuottajan palveluysikkö	Avohoidon toimenpide, SPAT
Seurantatietueen tunnus	Suun th toimenpide
Seurantatietueen päivitysaika	Lääkitys ja rokotus
Yhteydenotto	Rokotus
Yhteydenottopäivä ja kellonaika	Lääkeaine
Hoidon tarpeen arviointi	Lääkeaineen selite
Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellonaika	Lääkeaineen pakkausnumero
Ammatti	Lääkeaineen kauppanimi
Hoidon kiireellisyys	Määräämispäivä
Käynnin luonne	Rokotteen eränumero
Ensikäynti	Annoksen järjestysluku
Hoidon tarpeen arvioinnin tulos	Rokotustapa
Ajanvaraus	Pistoskohta
Ajanvarauksen tekopäivä ja kellonaika	Terveystekijät
Käynnille varattu ajankohta	Suun th indeksi D
Käynnin toteutuminen	Suun th indeksi M
Käyntipäivä ja kellonaika, aloitusaika	Suun th indeksi F
Käyntipäivä ja kellonaika, lopetusaika	Suun th indeksi d
Ammatti	Suun th indeksi m
Palvelun toteuttaja	Suun th indeksi f
Palvelumuoto	Suun ienkudoksen tila
Yhteystapa	Paino
Kävijäryhmä	Pituus
Hoidon kiireellisyys	Tupakointi
Käynnin luonne	Jatkohoito
Ensikäynti	Jatkohoito
	Peruuntuminen
	Peruuntumisen ajankohta
	Palvelutapahtuman peruuntumisen syy

3.1 Palvelutapahtuman perustiedot

Palvelutapahtuman perustiedot yksilöivät asiakkaan, palvelujen antajan ja palvelutapahtuman.

Asiakkaan henkilötunnus

Henkilötunnus on merkkijono, joka yksilöi palvelun saajan.

Väliaikainen henkilötunnus

Tarvittaessa muodostetaan väliaikainen henkilötunnus syntymäajasta ja sukupuolesta (mies=001, nainen=002). 2000-luvulla syntyneen henkilön väliaikaisessa henkilötunnuksessa käytetään A-kirjainta ja 1900-luvulla syntyneellä – merkkiä.

Jos kävijäryhmänä on 'yhteisötilaisuus', henkilötunnus kenttä jätetään tyhjäksi.

Asiakkaan kotikunta

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.21.2003

Asiakkaan kotikunta AvoHILMOssa on palvelun tapahtumahetken kotikunta. Kotikunnan koodina käytetään Väestörekisterikeskuksen antamia kuntien numerotunnuksia. Ulkomaalaisen, jolla ei ole kotikuntaa Suomessa, kunta-numero on 200. Jos kotikunta on tuntematon, merkitään numeroksi 000.

Asiakkaan asuinpaikan postinumero

Postinumero on aluetta ilmaiseva numerosarja, jonka kaksi ensimmäistä numeroa määrittelevät, millä alueella postinumeron mukainen paikkakunta sijaitsee. Postinumeron kolme viimeistä numeroa kertovat postinumeroalueen sisällä olevan osoitetoimipaikan.

Palveluntuottaja

Palveluntuottajan koodi on viisinumeroinen tunnus, joka yksilöi palveluntuottajan THL:n Topi-toimipaikkarekisterin mukaisesti. Koodisto on löydettävissä THL:n internetsivuilta osoitteesta: <http://www.thl.fi/FI/tilastot/toimipaikat/index.htm>

Jos kunnan järjestämisvastuuseen kuuluva palvelu toteutetaan ostopalveluna yksityiseltä, palveluntuottajakoodina käytetään yksityisen tuottajan Topi-koodia, mikäli mahdollista.

Palveluntuottajan palveluyksikkö

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.202.2008

Palveluntuottajan palveluyksikkö on Sote-organisaatiorekisterin mukainen palveluyksikkö. Yksilöintitunnus muodostetaan tietojärjestelmässä ISO-OID -koodin avulla. Opas Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiorekisterin (SOTE-rekisteri) tunniste- ja kuvailutietojen muodostamisesta sekä niiden ilmoittamisesta koodisto-

palveluun on osoitteessa www.thl.fi/koodistopalvelu. Sote-organisaatiorekisteri tulee sisältämään myös yksityisten palveluntuottajien tiedot.

Huom. Vuoden 2013 AvoHILMON tietosisältöön tullaan lisäämään ostopalvelun tilaajaorganisaation koodia kuvaava tietokenttä. Tätä ennen kerätään vain tuotajaorganisaation koodi.

Seurantatietueen tunnus

Tunnus on palveluntuottajan tasolla yksilöivä OID-tunnus, joka liittyy yhteydenoton, hoidon tarpeen arvioinnin ja toteutuneen käynnin samaksi palvelutapahtumaksi. Mikäli palvelutapahtumasta on tietojen poimintahetkellä toteutunut vain osa, esim. on tehty hoidon tarpeen arviointi ja ajanvaraus, mutta käynti ei ole toteutunut, palvelutapahtuma täydentyy myöhemmin. Palvelutapahtuman tietoja voidaan myös muusta syystä päivittää seuraavilla poimintakerroilla. Kaikissa palvelutapahtumasta lähetettävissä tietueissa tulee olla sama tunnus.

Seurantatietueen päivitysaika

Seurantatietueen päivitysaika ilmaisee ajankohdan, milloin palvelutapahtuman tietoja on päivitetty. Ajankohdan ilmoittamisessa käytetään aikaleiman standardimuotoa yyyyMMddhhmm, jossa

yyyy =vuosi
MM =kuukausi
dd =päivämäärä
hh =tunti
mm =minuutti

Samaa muotoa käytetään myös kaikissa muissa AvoHILMON tietosisältöön kuuluvissa aikaa ilmaisevissa kentissä.

3.2 Tiedot yhteydenotosta ja hoidon tarpeen arvioinnista

Yhteydenotosta ja hoidon tarpeen arvioinnista kerätään AvoHILMOon tiedot, joiden perusteella voidaan määritellä hoidon saatavuuden aikaviiveitä.

Yhteydenottopäivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin asiakas otti yhteyttä saadakseen palvelua.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin hoidon tarve arvioitiin.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Käytännössä yhteydenoton ja hoidon tarpeen arvioinnin päivämäärät ovat lähes aina samat.

Ammatti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.74.2001

Määritelmä/kuvaus:

Ammatti kuvaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuvaa. Ammattikoodi on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota palvelun toteuttajan ei tarvitse erikseen tallentaa.

Käyttötarkoitus:

Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä ammattitiedosta päätellään, onko hoidon tarpeen arvioinnin tekijä terveydenhuollon ammattihenkilö. Käynnin toteuttajan ammattitiedon avulla seurataan, miten avohoidon työnjako toteutuu.

Luokat ja koodit:

Ammatti koodataan Tilastokeskuksen Ammattiluokituksen avulla (Ammattiluokitus 2001). Ko. luokitus ei sisällä kaikkia nykyisiä ammattinimikkeitä. Tilastokeskuksen uudempi ammattiluokitus (2010) ei ole toistaiseksi vielä koodistopalvelimella. Yhtenäisyyden vuoksi annetaan seuraavat ohjeet:

- suuhygienistin ammattikoodina käytetään koodia 3225 (hammashuoltajat)
- hammasteknikon ja erikoishammasteknikon koodina käytetään koodia 2229 (Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat)
- hoitoon osallistuvat terveydenhuollon opiskelijat saavat tehdä merkintöjä toimiessaan laillistetun ammattihenkilön tehtävässä ja saavat hoitamansa tehtävän mukaisen ammattikoodin
- harjoittelujaksoilla opiskelijalle annetaan ammattikoodi sen mukaan, mitä hän opiskelee. Opiskelijalla ei ole oikeutta itenäisiin asiakasasiakirjamerkintöihin (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 30.3.2009 6§).

Huom! Henkilö, joka arvioi hoidon tarpeen, on usein toinen kuin palvelun toteuttaja. Ammattikoodin tulee tallentua molempien seurantapisteidien tietona.

Hoidon kiireellisyys

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.121.2008

Määritelmä/kuvaus:

Kuvaa aikaa, jonka kuluessa asiakkaan hoito on aloitettava. Arvio tehdään lääketieteellisin perustein.

Käyttötarkoitus:

Hoidon kiireellisyys -luokitusta käytetään potilaan tarvitseman hoidon kiireellisyyden kirjaamiseen. Hoidon kiireellisyys arvioidaan potilaan oireiden perusteella hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä. Tallennettua kiireellisyystietoa voidaan käyttää mm. tarvittaessa tietoa ajanvarausvastaanoitoille tulossa olevien kiireellisten potilaiden tai päivystysvastaanottojen kiireettömien potilaiden määrästä. Luokittelun antamaa tietoa voidaan käyttää myös laatu-kriteerinä ja tarkastella jälkikäteen sitä arvioitiinko hoidon tarve oikein suhteessa diagnoosiin.

Luokat ja koodit:

V = välitön hoidon tarve

K = kiireellinen hoidon tarve

E = ei-kiireellinen hoidon tarve

Luokkien selitteet:

V välitön hoidon tarve

Hoidon tarve on välitön, jos hoito on aloitettava kahden tunnin sisällä.

K kiireellinen hoidon tarve

Hoidon tarve on kiireellinen, jos hoito on aloitettava vuorokauden sisällä.

E ei-kiireellinen hoidon tarve

Hoidon tarve ei ole kiireellinen, jos hoidon aloitus voi odottaa yli vuorokauden.

Huom! Tieto hoidon kiireellisyydestä tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Kiireellisyysarvio voi olla erilainen eri seuranta-pisteissä.

Käynnin luonne

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.124.2008

Määritelmä/kuvaus:

Käynnin luonteella tarkoitetaan asiakkaan asian ensisijaista kohdistumista joko jo ilmenneeseen terveysongelmaan tai terveyden

edistämiseen, terveyden ylläpitämiseen tai sairauksien ennaltaehkäisyyn.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta sekä käyntien tilastointi. Hoidon saatavuuden seurannassa käytetään hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä tehtyä luokittelua. Tällöin voidaan laskea, kuinka monta sellaista henkilöä, jolla on sairaanhoidon tarve, odottaa tietyllä hetkellä pääsyä vastaanottokäynnille. Vastaanottokäynnin tapahduttua voidaan jälkikäteen todeta, kuinka kauan odottaminen kesti. Käyntien tilastoinnissa saadaan tietoa avoterveydenhuollon palvelutapahtumien sisällöllisestä kohdentumisesta terveydenhoitoon ja sairaanhoitoon.

Luokat ja koodit:

TH = terveydenhoito

SH = sairaanhoito

Luokkien selitteet:

TH terveydenhoito

Terveydenhoidolla tarkoitetaan kansanterveystyön osa-aluetta, jonka tarkoituksena on terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy.

SH sairaanhoito

Sairaanhoidolla tarkoitetaan tässä yhteydessä tutkimista, toimenpiteitä ja muuta hoitamista sekä kuntouttamista oireen, sairauden, vian tai vamman vuoksi.

Huom! Tieto käynnin luonteesta tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Tieto voi olla erilainen eri seurantapisteissä.

Esimerkkejä:

Kuntoutustoiminnassa käynnin luonne määräytyy sen mukaan, onko kysymyksessä sairauden vuoksi toteutettavasta kuntoutuksesta vai ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä toteutettavasta kuntoutus-toiminnasta.

Jos taustalla on sairaus ja potilaalle annetaan ravitsemus- tms. neuvontaa, käynnin luonne on sairaanhoito. Jos samalla käynnillä hoidetaan sairautta ja annetaan terveysneuvontaa, käynnin luonne on se, mihin tarkoitukseen aika on varattu.

Jos todistuskäynti tehdään terveydentilan toteamiseksi (T-todistus, ajokorttitodistus ja vastaavat) on kyse terveydenhoidosta.

Ensikäynti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.120.2008

Määritelmä/kuvaus:

Ensikäynnillä tarkoitetaan asiakkaan ensimmäistä käyntiä kyseisellä palveluntuottajalla uuden ongelman/asian vuoksi. Määräävää tässä yhteydessä on se, onko hoitoon tai vastaanotolle hakeutumisen syy asiakkaan ilmoittamana uusi.

Jos asiakas itse hakeutuu hoitoon aiemmin todetun pitkäaikaisen ongelman pahenemisen vuoksi, ongelma tulkitaan uudeksi = Ensikäynti. Äkillisen sairauden komplisoitumisen tai pitkittymisen takia tehdyt käynnit eivät ole ensikäyntejä. Lääkärintodistuksen tarve aiemmin todetun sairauden takia ei ole ensikäynti.

Arvioitaessa hoidon tarpeen arvioinnin aikana, varaudutaanko asiakkaan ensikäyntiin, tulisi saada vastaus seuraaviin kysymyksiin:

Onko tämä uusi ongelma/vaiva/asia?

Onko pitkäaikainen sairautenne pahentunut?

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta sekä palvelutapahtumien tilastointi. Hoidon saatavuuden seurannassa käytetään hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä tallennettua ensikäyntitietoa laskettaessa sairaanhoitoa varten ensikäynnille odottavien lukumääriä ja odotusajkoja. Ensikäyntiluokitusta voidaan käyttää käyntitilastoissa sairaanhoidon ensikäynti/uusintakäyntisuhteen laskennassa. Käyttömahdollisuus tuotteistuksessa tulee myös tarkasteltavaksi.

Luokat ja koodit:

K = kyllä

E = ei

Luokkien selitteet:

K kyllä

Kontakti kirjataan ensikäynniksi (K), kun asiakkaan kanssa keskusteltaessa päädytään siihen, että asia, ongelma tai vaiva on uusi.

Kontakti kirjataan ensikäynniksi (K) myös, jos asiakas itse hakeutuu hoitoon pitkäaikaisen ongelman pahenemisen vuoksi.

Samaa periaatetta käytetään myös terveydenhoitokäynneissä: Ensimmäinen käynti neuvolaan, kouluterveydenhuollon vastaanotolle jne. kirjataan ensikäynniksi. Muissa terveystarkastuksissa, seulonatutkimuskäynneillä jne. merkintä voi oletusarvoisesti olla Kyllä.

E ei

Ensikäyntimerkintä E=Ei saman ongelman/asian vuoksi tapahtuvilla ensimmäistä käyntiä seuraavilla käynneillä (uusintakäynnit).

Huom! Tieto ensikäynnistä tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Tieto voi olla erilainen eri seurantapisteissä.

Esimerkkejä:

Neuvolassa 1. ikäkausitarkastus on ensikäynti

Hoito jatkuu samalla palveluntuottajalla toisessa palvelumuodossa >ei ole ensikäynti

Siirtyminen keskussairaalaan terveyskeskukseen saman ongelman jatkohoitoon > on ensikäynti

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.122.2008

Määritelmä/kuvaus:

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos ilmaisee, miten asiakkaan asian hoitamisessa edetään.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden tilastointi, mm. miten yleinen on tilanne, jolloin hoito arvioidaan tarpeelliseksi, mutta vastaanottoa ei voida järjestää. Kiinnostavaa on myös, mikä osuus asioista voidaan hoitaa kotihoito-ohjeilla.

Luokat ja koodit:

Y18 ajanvaraus

Y19 muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus

Y21 annettu neuvontaa/kotihoito-ohjeet

Y22 hoito tarpeellista, mutta aikaa ei voida antaa palveluntarjoajasta johtuvista syistä

Y29 tarjottu aika ei sovi asiakkaalle

Luokkien selitteet:

Y18 ajanvaraus

Asiakkaalle varataan vastaanottoaika

Y19 muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus

Muu hoidon järjestely tarkoittaa asiakkaan ohjaamista jonkin muun palvelujen antajan tarjoaman hoidon piiriin, esimerkiksi kotikuntaansa tai asiakas ohjataan maksusitoumuksella yksityisen sektorin palveluun.

Y21 annettu neuvontaa/kotihoito-ohjeet

Asiakkaan henkilökohtainen tilanne on selvitetty ja todettu, että asia voidaan hoitaa kotioiloissa annettujen neuvojen ja kotihoito-ohjeiden avulla eli ei ole tarvetta terveydenhuollon ammattihenkilön antamaan hoitoon.

Y22 hoito tarpeellista, mutta aikaa ei voida antaa palveluntarjoajasta johtuvista syistä

On tehty hoidon tarpeen arviointi ja hoito on todettu tarpeelliseksi, mutta aikoja ei ole annettavissa palveluntarjoajasta johtuvista syistä. Sen sijaan asiakas saatetaan laittaa ns. ajanvarausjonoon ja aika annetaan myöhemmin.

Y29 tarjottu aika ei sovi asiakkaalle

Aika varataan asiakkaan toivomuksesta tarjottua myöhempään ajankohtaan. Näitä ajanvarauksia ja tapahtumia ei oteta mukaan hoidon saatavuuden seurantaan.

Jos hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä potilas ohjataan päivystykseen, katsotaan hoito järjestetyksi, jolloin luokka on Y19. Samoin, jos hoito järjestetään antamalla palveluseteli.

Hoidon tarpeen arviointitilanteita kuvataan kappaleessa 5.

3.3 Tiedot ajanvarauksesta

Ajanvarauksen tekopäivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin asiakkaalle tehtiin ajanvaraus

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Käynnille varattu päivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, jolloin palvelu tullaan antamaan

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

3.4 Tiedot käynnin toteutumisesta

Käynnin toteutumistiedot kuvaavat palvelutapahtuman (esim. vastaanottotilanne, kotikäynti) aikana havaittuja ja toteutettuja asioita.

Samaksi päiväksi eri ammattihenkilöille varatut käynnit kirjataan erillisiksi tapahtumiksi ja niistä muodostetaan omat tietueensa. Tällöin siis yhdelle asiakkaalle voi samana päivänä tulla useampi kuin yksi tilastoitava tapahtuma. Esimerkiksi lasten- ja äitiysneuvolassa perättäiset vastaanotot terveydenhoitajan ja lääkärin luona kirjataan molempien osalta.

Avustaminen toimenpiteessä tai hoitajan suorittama toimenpide lääkärikäynnin yhteydessä jne. ei kuitenkaan ole tässä tarkoitettu erillisenä kirjattava tapahtuma/kontakti. AvoHILMOon ei kerätä ns. avustavia suoritteita.

3.4.1 Käynnin perustiedot

Käyntipäivä ja kellonaika, aloitusaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, jolloin palvelun toteuttaminen aloitetaan. Käynnin aloitusajalla tarkoitetaan hetkeä, jolloin asiakas saapuu vastaanottotilanteeseen tai esim. kotikäynnin ollessa kyseessä ammattihenkilö saapuu asiakkaan luo.

Käyttötarkoitus:

Aikaleiman perusteella päätellään käynnin toteutuminen ja sen ajankohta.

Käyntipäivä ja kellonaika, lopetusaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, jolloin vastaanotto tai muu kontakti päättyy. Käynnin lopetusajalla tarkoitetaan hetkeä, jolloin asiakas poistuu vastaanottotilanteesta tai esim. kotikäynnin ollessa kyseessä ammattihenkilö poistuu asiakkaan luota. Ammattihenkilö saattaa käynnin lopetusajan jälkeen käyttää runsaastikin aikaa esim. lausuntojen kirjoittamiseen, asiakkaan asioiden järjestelemiseen tai muuhun samaan palvelutapahtumaan kuuluvaan toimintaan

Käyttötarkoitus:

Käyntien luokittelu käynnin keston perusteella.

Ammatti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.74.2001

Selitys hoidon tarpeen arviointitietojen yhteydessä kappaleessa 3.2 (s.14). *Henkilö, joka arvioi hoidon tarpeen, on usein toinen kuin palvelutapahtuman toteuttaja. Ammattikoodin tulee tallentua molempien seurantapisteiden tietona.*

Palvelun toteuttaja

Määritelmä/kuvaus:

Palvelun toteuttajalla tarkoitetaan ammattihenkilöä, joka on käynnin vastaanottaja ja joka tekee siitä merkinnät asiakirjoihin.

Palvelun toteuttaja yksilöidään Valviran antamalla rekisteröintinumerolla. Rekisteröintinumero on mm. henkilön varmennekortin pintapainatuksessa ja viivakoodissa, organisaatiot saavat sen Valviran rooli- ja attribuuttitietopalvelun kautta ja Terhikki- rekisterin www-palvelusta.

Käyttötarkoitus:

Hoidon jatkuvuuden tilastointi

Luokat ja koodit:

Rekisteröintinumero on 11 merkin pituinen eli myös numerosarjan mahdolliset etunollat tulevat mukaan.

Palvelumuoto

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.125.2008

Määritelmä/kuvaus:

Palvelumuoto kuvaa terveyskeskuksen toimintoja kansanterveys-työn tehtäväalueiden mukaisesti. Palvelumuoto on organisaatioyksiköstä riippumaton.

Asiakastietojärjestelmissä palvelumuoto on useimmiten järjestelmän käyttäjän kulloisenkin tehtävän taustatiedoksi tallennettava oletustieto, mutta sen tulee olla käyttäjän muutettavissa, mikäli tehtäväkuva vaihtelee.

Käyttötarkoitus:

Avohoidon tilastoinnissa muuttuja, jonka avulla kuvataan avohoidon palvelurakennetta; esim. lasketaan palvelutapahtumien lukumääriä ja osuuksia palvelumuodoittain.

Luokat ja koodit:

T11 Avosairaanhoito

T21 Äitiysneuvola

T22 Lastenneuvola

T23 Perhesuunnittelu-/ehkäisyneuvola

T24 Muut neuvolapalvelut (vanhus- ym. neuvolat)

T26 Kouluterveydenhuolto
T27 Opiskeluterveydenhuolto
T28 Seulonnat ja muut joukkotarkastukset
T29 Muu terveydenhoito
T30 Lakisääteinen työterveyshuolto
T31 Ei-lakisääteinen työterveyspalvelu
T35 Merimiesterveidenhuolto
T40 Kotihoito
T41 Kotisairaanhoido
T42 Kotipalvelu
T51 Fysioterapia
T52 Apuvälinepalvelu
T53 Puheterapia
T54 Toimintaterapia
T55 Jalkaterapia
T56 Ravitsemusterapia
T58 Terveyssozialityö
T59 Muu kuntoutus ja erityisterapia
T60 Suun terveydenhuolto
T71 Mielenterveystyö
T73 Päihdetyö
T80 Päivätoiminta
T81 Päiväsairaaloiminta
T90 Muu palvelutoiminta

Luokkien selitteet:

T11 Avosairaanhoido

Avosairaanhoido on asiakkaan terveysongelman (sairauden) hoitoa varten annettavaa palvelua. Avosairaanhoido voi olla päivystysluonteista tai ennalta sovittua, esim. pitkäaikaissairauksien (diabetes, astma, verenpainesairaudet, reumataudit, dementia jne.) seuranta.

T21 Äitiysneuvola

Äitiysneuvola on raskaana oleville naisille raskausajan tueksi ja raskauden kulun seuranta varten järjestettyä palvelua. Palvelumuotona on äitiysneuvola myös, jos äitiysneuvolatyön yhteydessä hoidetaan sairautta. Kuitenkin, jos raskaana oleva ohjautuu terveyskeskukseen yksinomaan sairauden vuoksi, palvelumuotona on avosairaanhoido. Jos äitiysneuvolassa tarkastetaan vauva, palvelumuotona on T22.

T22 Lastenneuvola

Lastenneuvola on alle kouluikäisten lasten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen seuraamiseksi sekä perheiden kasvatuskysymysten ja elämänhallinnan tukemiseksi tuotettua palvelua. Palvelumuotona on lastenneuvola myös silloin, kun tämän työn yhteydessä annetaan rokotuksia tai hoidetaan sairautta. Yksinomaan lapsen sairauden vuoksi toteutunut palvelu on kuitenkin avosairaanhoitoa.

Lastenneuvolassa ennaltaehkäisevää työtä voivat tehdä terveydenhoitajien ja lääkärin lisäksi esim. psykologit. Myös tällöin palvelumuotona on lastenneuvola.

T23 Perhesuunnittelu-/ehkäisyneuvola

Perhesuunnitteluneuvola on raskauden ehkäisyneuvontaa ja -seurantaa, raskauden suunnitteluun liittyvää palvelua sekä ehkäisyongelmien hoitoa käsittävää toimintaa. Palvelumuoto on perhesuunnitteluneuvola myös silloin, kun palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.

T24 Muut neuvolapalvelut

Muut neuvolapalvelut ovat tietyille kohderyhmälle kohdistettuja neuvolan kaltaisia palveluja, jotka eivät kuitenkaan kohdistu raskauden suunnitteluun ja seurantaan tai lapsen kehityksen seuraamiseen. Esimerkiksi perheneuvola, perhetyö ja nuorten-, aikuisten- ja ikäihmisten-/vanhusneuvolat tai em. kohderyhmille suunnatut vastaanotot kuuluvat tähän ryhmään. Palvelumuotona on 'muut neuvolapalvelut' myös silloin, kun tämän työn yhteydessä hoidetaan sairautta.

T26 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tarkoituksena on kunnassa sijaitsevien perusopetusta antavien koulujen kouluyhteisön terveydellisten olojen valvonta, oppilaiden terveyden edistäminen, sairauksien havaitseminen sekä tarpeellisten erikoistutkimusten järjestäminen. Kouluterveydenhuoltoa on kaikki kouluterveydenhuollossa toteutunut toiminta, esim. terveystarkastukset, rokotukset ja erikoistutkimukset. Palvelumuoto on kouluterveydenhuolto myös silloin, jos kouluterveydenhuollon yhteydessä hoidetaan sairautta tai tapaturmaa.

Kouluterveydenhuollossa ennaltaehkäisevää työtä voivat tehdä terveydenhoitajien ja lääkärin lisäksi esim. psykologit. Myös tällöin palvelumuoto on kouluterveydenhuolto.

T27 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuolto on opiskelijoiden terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan toisen asteen oppilaitosten, lukioiden ja korkeakoulujen opiskeluterveydenhuollon kokonaisuutta. Opiskeluterveydenhuollosi kirjataan kaikki opiskeluterveydenhuollossa toteutunut toiminta, esim. terveystarkastukset, rokotukset ja tutkimukset. Opiskeluterveydenhuoltoa ovat myös opiskeluterveydenhuollossa toteutuneet kutsuntatarkastukset. Palvelumuoto on opiskeluterveydenhuolto myös silloin, kun tämän työn yhteydessä hoidetaan sairautta tai tapaturmaa.

T28 Seulonnat ja muut joukkotarkastukset

Seulonnat ja joukkotarkastukset ovat määritellyille kohderyhmille sairauksien ennalta havaitsemiseksi tarkoitettua palvelua. Tähän palvelumuotoluokkaan lasketaan kuuluvaksi esim. 50–69-vuotiaille naisille järjestettävät rintasyöpäseulontatutkimukset ja 30–60-vuotiaille naisille järjestettävät kohdun kaulaosan syöpäseulontatutkimukset.

T29 Muu terveydenhoito

Palvelumuotona on Muu terveydenhoito kirjattaessa esim. erikseen toteutettua rokotustoimintaa ja niitä kutsuntatarkastuksia, joita ei toteuteta opiskeluterveydenhuollossa.

Myös terveydentilan toteamiseksi tehdyt todistuskäynnit ja vastaavat (T-todistus, ajokorttitodistus) merkitään tähän luokkaan.

T30 Lakisääteinen työterveyshuolto

Työterveyshuollolla tarkoitetaan työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden toimintaa, jolla edistetään työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, työyhteisön häiriötöntä toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä. Työterveyshuoltoa on myös työterveyshuollon palveluna järjestetty fysioterapia.

Lakisääteiseksi työterveyshuollosi nimetään työterveyshuoltolain 12§:n mukainen palvelu.

T31 Ei-lakisääteinen työterveyshuolto

Ei-lakisääteinen työterveyshuolto on työnantajan työntekijälle järjestämää työterveyshuoltolain 14§:n mukaisia sairaanhoitoa ja muuta terveydenhuoltopalvelua.

T35 Merimiesterveydenhuolto

Merimiesterveydenhuollolla tarkoitetaan määrätyille kunnille Terveydenhuoltolaissa (19§ 1) kohta) tehtäväksi annettuja terveydenhuoltopalveluja merenkulkijoille.

T40 Kotihoito

Kotihoidolla tarkoitetaan tässä yhdistettyä kotisairaanhoitoa ja kotipalvelua. Ensisijaisesti pyritään kotisairaanhoito- ja kotipalvelumuodot erittelemään. Mikäli em. toiminnot eivät ole eroteltavissa, toiminta kirjataan kotihoito-luokkaan.

Kaikki sähköiseen asiakastietojärjestelmään käynteinä kirjattava kotihoito ilmoitetaan AvoHILMOssa riippumatta siitä, annetaanko lisäksi SosiaaliHILMON mukaiset kotihoidon tai ei-ympäri vuorokautisen asumispalvelun laskentailmoitukset.

T41 Kotisairaanhoito

Kotisairaanhoito on hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista tai tilapäistä, asiakkaan asuinpaikassa, kotona tai siihen verrattavassa paikassa toteutettua sairaanhoidon palvelua. Kotisairaaloiminta katsotaan kotisairaanhoidoksi.

T42 Kotipalvelu

Kotipalvelulla tarkoitetaan kotona selviytymisen tueksi annettavaa terveyskeskuksen palvelua asiakkaan asuinpaikassa, kotona tai vastaavassa paikassa henkilölle, joka tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa. Kotipalvelu voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista, säännöllistä palvelua tai tilapäistä.

T51 Fysioterapia

Fysioterapia on väestön terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia edistävää ja ylläpitävää yksilö- ja/tai ryhmätasoisia toimintaa. Fysioterapian tarpeen kartoittamiseksi selvitetään asiakkaan liikku- mis- ja toimintakykyä sekä niitä haittaavia tai estäviä tekijöitä. Asiakkaalle optimaalisen toiminta- ja liikuntakyvyn saavuttamiseksi.

si käytetään fysioterapeuttista hoitoa. Työterveyshuollossa annetun fysioterapian palvelumuodoksi kirjataan työterveyshuolto.

T52 Apuvälinepalvelu

Apuvälineellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön arvion perusteella asiakkaalle päivittäisten toimintojen ylläpitämiseksi ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi myönnettävää laitetta. Apuvälinepalvelulla tarkoitetaan tapahtumaa, jossa apuvälineluovutuksen yhteydessä toteutuu asiakkaalle suoritettava tutkimus-, hoito- tai neuvontatapahtuma.

T53 Puheterapia

Puheterapia on lääkinällistä puheen, kielen ja äänen häiriöiden tutkimista, hoitoa ja kuntoutusta.

T54 Toimintaterapia

Toimintaterapia on asiakkaan toimintamahdollisuuksia päivittäisessä toimintaympäristössä edistävää kuntoutuspalvelua, joka sisältää tutkimusta, hoitoa tai neuvontaa.

T55 Jalkaterapia

Jalkaterapia on jalkaongelmia ehkäisevää ja jalkojen toimintaa ylläpitävää hoitoa sekä sairausperäisten jalkaongelmien hoitoa. Jalkaterapian osa-alueita ovat: jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi, ehkäisevä jalkaterapia, kliininen jalkaterapia, jalkojen apuvälineterapia ja toiminnallinen harjoittelu.

T56 Ravitsemusterapia

Ravitsemusterapia on asiakkaan tai asiakasryhmän ohjausta ja opastusta, jonka tavoitteena on suunnitella asiakkaalle sopiva ruokavalio ja tukea sen toteutuksessa (esimerkiksi gluteeniton ruokavalio keliaakikolle). Myös terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyvä ravitsemusohjaus kuuluu ravitsemusterapiaan (esimerkiksi painonhallinta, jonka avulla voidaan ehkäistä tyypin 2 diabetesta).

T58 Terveyssoseaalityö

Terveydenhuollon sosiaalityö on palvelua, jossa selvitetään potilaan kokonaistilanne ja sosiaalisten tekijöiden yhteys sairauteen, sairastamiseen tai vammautumiseen. Terveydenhuollon sosiaalityö on informointia, ohjausta ja neuvontaa, hakemusten tekemistä, pal-

velujen järjestämistä sekä korvausten hankkimista. Palvelumuotoa käytetään esimerkiksi sosiaaliohjaajien ja -neuvojen kohdalla.

T59 Muu kuntoutus ja erityisterapia

Muulla kuntoutuksella ja erityisterapialla tarkoitetaan em. luokkiin T51–T56 kuulumatonta kuntoutustoimintaa.

T60 Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto on suun ja hampaiden terveyttä ylläpitävää ja edistävää toimintaa.

T71 Mielensterveystyö

Mielensterveystyöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettyjä mielensterveyspalveluja. Mielensterveyspalvelut ovat elämän kriisitilanteiden- ja mielensterveysongelmien tueksi ja psykiatriisiin sairauksiin tarjottavia avopalveluja. Mielensterveys-luokkaan kirjataan kuuluvaksi terveyskeskuksen tuottama kansanterveyslain ja mielensterveyslain mukainen mielensterveystyö silloin, kun asianomaiseen tehtävään osoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö sitä pääsääntöisesti hoitaa. Psykoterapia lasketaan sisältyväksi mielensterveystyöhön. Lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanottotapahtumat, jotka eivät toteudu erikseen osoitetun mielensterveysyksikön tai mielensterveyden asioiden hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta, kirjataan avosairaanhoidoksi.

T73 Päihdetyö

Päihdetyöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävää ehkäisevää, hoitavaa ja kuntouttavaa, nimenomaisesti päihdeongelmien hoitoon kohdistuvaa perusterveydenhuollon avohoidon toimintaa. Mikäli esim. mielensterveysyksikön asiakkaan kanssa käsitellään myös päihdeasioita, kirjataan tämä kuitenkin kuuluvaksi mielensterveystyöhön. Samoin, mikäli lääkäri tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön avosairaanhoidon vastaanotolla käsitellään asiakkaan päihdeasiasia, kirjataan toiminta avosairaanhoidoksi. Päihdetyöksi on tarkoitus kirjata vain erikseen osoitetun päihdeyksikön tai päihdetyön hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta toteutunut toiminta.

T80 Päivätoiminta

Päivätoiminnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävää, terveyttä, toimintakykyä ja kodin arjessa selviytymistä tukevaa toimintaa, joka kohdistuu iäkkäisiin ja/tai pitkäaikaissairaisiin ihmisiin.

T81 Päiväsairaalatoiminta

Päiväsairaalatoiminnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä lääkärin päätökseen perustuvaa perusterveydenhuollon avohoidon toimintana tuotettua tutkimusta, hoitoa ja kuntoutusta silloin, kun vastaanottokäynti ei riitä täyttämään tuen tarvetta ja kun ympärivuorokautinen hoito ei ole välttämätöntä.

T90 Muu palvelutoiminta

Muu palvelutoiminta luokkaan kuuluu kaikki muu kuin edellä lueteltu perusterveydenhuollon avohoidon toiminta. Esim. omahoitotarvikejakelu voidaan nimetä tähän luokkaan.

Yhteystapa

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.127.2008

Määritelmä/kuvaus:

Yhteystapa kuvaa, miten palvelutapahtuman vuorovaikutus ammattihenkilön ja asiakkaan välillä toteutetaan.

Käyttötarkoitus:

Yhteystapaa käytetään palvelutapahtumien tilastoinnissa esim. seurattaessa, tapahtuuko siirtymää kasvokkain tapahtuvasta vuorovaikutuksesta välilliseen vuorovaikutukseen.

Luokat ja koodit:

R10 Käynti vastaanotolla

R20 Kotikäynti

R30 Työpaikkakäynti

R40 Sairaalakäynti

R50 Puhelinyhteys

R51 Sähköinen yhteys

R55 Kirje

R60 Konsultaatio

R70 Asiakirjamerkintä ilman asiakaskontaktia

R90 Muu

Luokkien selitteet:

R10 Käynti vastaanotolla

Yhteystavaksi kirjataan käynti vastaanotolla, kun asiakas tulee lääkärin tai muun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön luo saamaan palvelua. Käynti voi perustua ennalta varattuun aikaan tai tapahtua ilman ajanvarausta.

R20 Kotikäynti

Yhteystavaksi kirjataan kotikäynti, jos sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö käy asiakkaan kotona tai siihen verrattavassa asuinpaikassa antamassa palvelua. Kotikäynniksi kirjataan myös käynti esim. vanhainkodissa, palvelutalossa tai asuntolassa, mikäli asiakas asuu pääsääntöisesti em. paikassa. Myös kotisairaalamintana tehtävät käynnit kirjataan kotikäynneiksi.

R30 Työpaikkakäynti

Yhteystavaksi kirjataan työpaikkakäynti, kun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö käy asiakkaan työpaikalla arvioimassa työn, työmenetelmien tai työpaikan olosuhteiden terveellisyyttä ja turvallisuutta. Työpaikkakäynti merkitään yhteystavaksi myös, jos ammattihenkilö tulee toteuttamaan palvelua esim. päiväkotiin tai kouluun. Jos koulussa on kouluterveydenhoitajan normaali vastaanottotila, on yhteystapa kuitenkin R10 (käynti vastaanotolla). Työpaikkaselvitys on eri tapahtuma kuin työpaikkakäynti.

R40 Sairaalakäynti

Yhteystavaksi kirjataan sairaalakäynti, kun sosiaali- tai terveydenhuollon avohoidon ammattihenkilö käy sairaalapotilaan luona ja palvelutapahtuma katsotaan avohoidoksi. Sairaalakäynnillä tarkoitetaan satunnaista, erillistä avohoidon palvelua sairaalahoitajakson aikana.

R50 Puhelinyhteys

Yhteystavaksi kirjataan puhelinyhteys, jos asiakas tai hänen edustajansa ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö ovat puhelinyhteydessä yksilöllistä terveyden- tai sairaanhoidon tutkimusta, hoitoa tai neuvontaa koskevassa asiassa. Asiakas voi soittaa ammattihenkilölle tai ammattihenkilö ottaa yhteyttä asiakkaaseen esimerkiksi tutkimustulosten tulkintaa ja hoito-ohjeiden antamista varten joko varattuna puhelinaikana tai ilman varausta.

R51 Sähköinen yhteys

Yhteystavaksi kirjataan sähköinen yhteys silloin, kun asiakas ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö ovat yhteydessä toisiinsa joko sähköpostin, internetin, tekstiviestin tai videoneuvotteluyhteyden välityksellä terveyden- tai sairaanhoidon neuvontaa, palveluun ohjausta tai sen toteutusta koskevassa asiassa. Jos asiakas on ammattihenkilön vastaanotolla läsnä ja videoneuvotteluyhteys otetaan toiseen ammattihenkilöön, kirjaa se, jonka luona asiakas on, yhteystavaksi vastaanoton.

R55 Kirje

Yhteystavaksi kirjataan kirje silloin, kun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan välinen kontakti toteutetaan kirjeen tai faksin välityksellä.

R60 Konsultaatio

Yhteystavaksi kirjataan konsultaatio silloin, kun lääkäri tai muu erityisosaamista omaava ammattihenkilö antaa neuvoja jollekin toiselle sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölle. Jos kysymyksessä on tunnistettu potilas ja konsultaatioon vastannut ammatilainen katsoo asiakirjamerkinnot aiheellisiksi, tehdään neuvonannon merkinnät asiakasasiakirjaan vaikka konsultaation antaja ei tapaakaan asiakasta.

R70 Asiakirjamerkintä ilman asiakaskontaktia

Yhteystavaksi kirjataan asiakirjamerkintä ilman asiakaskontaktia, jos asiakirjamerkinnästä halutaan tehdä käyntikirjaus. Potilasasiakirjoihinhan voidaan tehdä merkintöjä myös ilman, että niitä kirjataan erillisiksi käynneiksi. Käyntikirjaukseksi voidaan merkitä esimerkiksi reseptin kirjoittaminen tai uusiminen ilman potilaan läsnäoloa. Muita vastaavia tilanteita ovat tutkimustulosten tulkinta ja jollekin toiselle ammattihenkilölle annettu neuvonanto tai tiedonvaihto, joka syntyy osana hoitoprosessia eikä ole konsultaatio.

R90 Muu

Muu kirjataan yhteystavaksi, jos on kyseessä jokin vuorovaikutuksen tapa, joka ei sisälly edellä määrittelyihin yhteystapoihin. Omahoitotarvikejakelussa käytetään tätä yhteystapaa.

Kävijäryhmä

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.123.2008

Määritelmä/kuvaus:

Kävijäryhmä kuvaa palvelutilanteessa läsnä olevien asiakkaiden sekä ammattihenkilöiden määrää ja tapahtuman yksityisyysastetta.

Käyttötarkoitus:

Avohoidon tilastointi, jolloin luokitellaan erilaista resurssimäärää vaativat käyntimäärät. Esim. mielenterveytyössä käytetään ryhmävastaanottoja, joissa on samanaikaisesti mukana useita eri ammattiryhmiin kuuluvia vastaanottohenkilöitä. Ryhmäkäynnit ovat yleisiä neuvolatyössä. Lisäksi on tarvetta saada tilastoihin sellaiset ryhmätilaisuudet, joissa yksilöille ei tehdä potilaskertomusmerkintöjä.

Luokat ja koodit:

- 1 Yksilökäynti
- 2 Ryhmävastaanotto
- 3 Ryhmäkäynti
- 4 Yhteisötilaisuus

Luokkien selitteet:

1 Yksilökäynti

Yksilökäynti kirjataan kävijäryhmäksi silloin, kun yksi identifioitu asiakas käy terveyden- tai sairaanhoidon vuoksi sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön luona. Yksilökäynti on kyseessä silloinkin, kun asiakkaalla (esim. kuulovammaisella) on mukanaan saattaja tai jos vastaanotolla on esim. toimenpiteessä avustavaa henkilökuntaa. Yksilökäynnistä on kyse myös silloin, kun äitiysneuvolakäynnillä on isä mukana. Jos isä saa palvelua, käynti kirjataan yksilökäynniksi hänen tietoihinsa.

2 Ryhmävastaanotto

Ryhmävastaanotto kirjataan kävijäryhmäksi, kun useampi kuin yksi sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö toteuttaa samassa tilaisuudessa hoitosuunnitelman mukaista avohoitoa yhdelle asiakkaalle. Ryhmävastaanotoksi kirjataan esim. moniammatillinen kuntoutussuunnittelu psykiatria-, reuma-, aivohalvaus ym. asiakkaille.

AvoHILMO-tietue lähetetään jokaisen ryhmävastaanottoon osallistuneen eri ammattiryhmään kuuluvan henkilön kirjauksesta.

3 Ryhmäkäynti

Ryhmäkäynti kirjataan kävijäryhmäksi asiakkaalle silloin, kun hän osallistuu asiakasryhmälle toteutettavaan hoitosuunnitelman mukaiseen avohoitoryhmän, esim. fysioterapia- tai laihdutusryhmän, kokoontumiseen. Kirjaus tehdään jokaisen ryhmään osallistuvan tietoihin. Hoitoa voi ryhmässä antaa yksi tai useampi ammattihenkilö.

Kustakin asiakkaasta lähetetään kuitenkin vain yksi AvoHILMO-tietue.

4 Yhteisötilaisuus

Yhteisötilaisuus kirjataan kävijäryhmäksi silloin, kun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö järjestää avoimen luento-/neuvonta- ym. tilaisuuden esimerkiksi koulussa ja oppilaitoksessa. Yhteisötilaisuuteen osallistuvista ei tehdä henkilökohtaisia asiakirjamerkintöjä. Yhteisötilaisuutta kirjattaessa henkilötunnuskenttä jätetään tyhjäksi.

Hoidon kiireellisyys

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.121.2008

Selitykset Hoidon tarpeen arvioinnin tietojen yhteydessä kappaleessa 3.2

Tieto hoidon kiireellisyydestä tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että palvelutapahtuman tietona. Kiireellisyysarvio voi olla erilainen eri yhteydessä.

Käynnin luonne

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.124.2008

Selitykset Hoidon tarpeen arvioinnin tietojen yhteydessä kappaleessa 3.2(s. 16)

Tieto käynnin luonteesta tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että palvelutapahtuman tietona. Tieto voi olla erilainen eri yhteydessä.

Ensikäynti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.120.2008

Selitykset Hoidon tarpeen arvioinnin tietojen yhteydessä kappaleessa 3.2

Tieto ensikäynnistä tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että palvelutapahtuman tietona. Tieto voi olla erilainen eri yhteydessä.

3.4.2 Tiedot käyntisyistä ja toimenpiteistä

Käyntisyys/diagnoosi

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

ICPC2-luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.31.2007

Määritelmä/kuvaus:

Käyntisyyllä tarkoitetaan tässä terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta tai asiasta, jonka vuoksi palvelutapahtuma toteutuu. Käyntisyys voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammattihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Käyttötarkoitus:

Perusterveydenhuollon avohoidon asiakkaiden käyntisyyden tilastointi ja tutkimus. Potilasryhmittelyn kehittäminen.

Luokitukset:

ICD-10 koodisto

ICPC-2 koodisto

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintietoihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyden tallennuksessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Huom. Tarkoitus on, että jokaisella AvoHILMON palvelutapahtumalla on kirjattu, mitä asiaa, ongelmaa tai ongelmia se koski. Yhden käynnin aikana voidaan ottaa kantaa useampaan asiakkaan ongelmaan, joten koodeja voi olla useita. Koodeista ensimmäiseksi kirjataan se, joka eniten kuormitti kyseisellä käynnillä. Tämä järjestys tulee säilyttää tietuepöiminnassa.

ICPC-2 -luokitusta käytettäessä tulee ottaa huomioon, että käyntisyykkoodeina käytetään vain oire/syy/diagnoosi -koodeja, ei prosessikoodeja (koodinumerot välillä -30-69)! ICPC-2 -luokituksen käytöstä lisätietoa Kuntaliiton verkkosivuilla www.kunnat.net.

Lääkeainemyrkytyksen kirjaaminen

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

ATC-luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.32.2007

Määritelmä/kuvaus:

Humaanilääkkeen aiheuttaman lääkeainemyrkytyksen ICD-10 koodi on T36. Koodin perässä on merkki ”#”, joka tarkoittaa sitä, että kyseiseen diagnoosikenttään koodin perään tulisi lisätä myrkytyksen aiheuttaman lääkeaineen ATC-koodi. Kaikissa keskeisissä tietojärjestelmissä on taustalla lääkerekisteri, joka sisältää ATC-koodin ja josta koodi voidaan hakea esim. lääkkeen kaupanimen perusteella. Jos lääkemyrkytyksen on aiheuttanut useampi lääkeaine, tulisi oleellisena pidettävät lääkeaineet kirjata omina diagnooseinaan toistamalla T36# ja perään lääkeaineen ATC-koodi. Jos järjestelmässä diagnoosikentän merkkimäärä on rajattu, mahtuu ATC-koodista vain 5 ensimmäistä merkkiä. Jos potilastietojärjestelmässä on mahdollista tallentaa diagnoosikenttään pidempi merkijono, on suotavaa käyttää täyttä 7-merkkistä ATC-koodia.

Käyttötarkoitus:

Lääkemyrkytysten tilastointi, jonka tietoa voidaan käyttää lääkemyrkytysten seurannassa ja torjuntatyössä.

Luokat:

ICD-10 koodiston luvun XX koodit T36 ja ATC-koodit

Ulkoisen syy

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

Määritelmä/kuvaus:

Kun käynnin syy on kuvattu ICD-10 luokituksen ryhmiin S00-T98 kuu-luvalla koodilla ('vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden aiheuttamat seuraukset'), ja eräissä muissa tilanteissa, on myös ongelman ulkoinen syy annettava käynnin syyn lisäkoodilla.

Käyttötarkoitus:

Tapaturmatilastointi, jonka tietoa voidaan käyttää tapaturmien torjuntatyössä.

Luokat:

ICD-10 koodiston luvun XX koodit V01-Y89.

Tapaturmatyyppi

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

Määritelmä/kuvaus:

Kun käynnin syy on tapaturman aiheuttama ongelma (ulkoinen syy kuuluu ryhmiin W00 - X59), kuvataan ulkoiseen syyhyn liittynyt toiminto ja tapahtumapaikka tapaturmatyyppi-koodilla. Liikennetapa-turmien kohdalla (V00-V99) lisäkoodeja ei kuitenkaan tarvita.

Käyttötarkoitus:

Tapaturmatilastointi, jonka tietoa voidaan käyttää tapaturmien torjuntatyössä.

Luokat:

ICD-10 koodiston luvun XX koodit Y94.0–96.9

Toimenpideluokitukset

SPAT (Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus)

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.128.2009

Määritelmä/kuvaus:

Toiminto ilmaisee asiakkaalle tehdyn toimenpiteen tai muun intervention.

Käyttötarkoitus:

Luokitusta käytetään kuvaamaan perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtumien sisältöä luokittelemalla asiakkaalle tehtyjä toimenpiteitä ja interventioita (Ensisijainen käyttötarkoitus on perusterveydenhuollon avohoidon tilastointi). Kuvaa perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtumien sisältöä luokittelemalla asiakkaalle tehtäviä toimenpiteitä ja interventioita. Luokitusta käytetään yhdessä käynnin syy -luokituksen kanssa.

Luokat:

SPAT-luokat selitteineen esitetään tämän oppaan liitteessä 2.

Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.33.2005

Määritelmä/kuvaus:

THL – Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus

OID=1.2.246.537.6.33.2005 Toimenpideluokituksen suun terveydenhuollon toimenpidekoodit.

Käyttötarkoitus:

Luokitusta käytetään kuvaamaan suun terveydenhuollossa tehtyjä toimenpiteitä. Se on käytössä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja Kansaneläkelaitos hyödyntää luokitusta suun terveydenhuollon korvauskäytännöissä ja julkinen terveydenhuolto määrittää suun terveydenhuollon toimenpiteistä asetuksella säädettyt asiakasmaksut.

Luokat:

Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen luokat.

3.4.3 Lääkitys- ja rokotustiedot

AvoHILMOon poimitaan potilaan voimassaoleva lääkitys kokonaisuudessaan riippumatta siitä, muutetaanko lääkitystä juuri ko. käynnillä. Rokotusta koskevat tiedot poimitaan vain sen käynnin tietoina, jolloin rokotus tai useampi annetaan. Tällöin rokotuspäivä on sama kuin käyntipäivä.

Rokotus

Määritelmä/kuvaus:

Rokotustieto ilmaisee, onko asiakkaalle annettu rokote vai ei.

Käyttötarkoitus:

Tietoa rokotuksen antamisesta käytetään erottamaan rokotusta kuvaava tietojoukko rokotusrekisteriä varten.

Luokat ja koodit:

Kyllä-koodi muodostetaan, jos on annettu rokotus.

Ei-koodi muodostetaan, jos kyseessä on muu lääkitys.

Lääkeaine

ATC-luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.32.2007

Määritelmä/kuvaus:

Tieto lääkeaineesta ilmaisee rokotteen tai muun lääkeaineen ATC-luokan

Käyttötarkoitus:

Lääkekäytäntöjen tilastointi

Luokat ja koodit:

ATC-luokituksen koodi, joka on kullekin lääkkeelle eReseptiä varten päivitettyssä lääketietokannassa.

Lääkeaineen selite

Määritelmä/kuvaus:

Lääkeaineen selite ilmaisee rokotteen tai muun lääkeaineen, jos ATC-luokka ei ole tiedossa tai se ei ole pysyvä. Käytetään esim. tutkimuksessa.

Käyttötarkoitus:

Selitetietoa käytetään erottamaan lääkeaine, jonka ATC-luokka ei sitä kerro.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Lääkeaineen pakkausnumero (VNR)

Määritelmä/kuvaus:

Lääkeaineen pakkausnumero ilmaisee rokotteesta tai muusta lääkeaineesta pakkauksen yksiselitteisen numeron.

Käyttötarkoitus:

VNR-koodin avulla saadaan selville lääkkeen kauppanimi, lääke-
muoto ja pakkauskoko.

Luokat ja koodit:

VNR koodi, joka on kullekin lääkkeelle eReseptiä varten päivitet-
tävässä lääketietokannassa

Lääkeaineen kauppanimi

Määritelmä/kuvaus:

Lääkeaineen kauppanimi on valmistajan antama nimi rokotteelle
(tai muulle lääkeaineelle), jonka VNR-numero ei ole tiedossa.

Käyttötarkoitus:

Tieto lääkeaineen kauppanimestä tarvitaan käytetyn lääkkeen tun-
nistamiseen, jos VNR-numeroa ei ole tiedossa.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Määräämispäivä

Määritelmä/kuvaus:

Lääkitystieto, joka kertoo, milloin lääke on määrätty tai aloitettu
tällä hetkellä voimassa olevalla annoksella. Aloituspäivä kertoo
viimeisen annoksen muutospäivän tai lääkkeen aloituspäivän. Jos
järjestelmä ei pysty toimittamaan muuta kuin viimeisen reseptin-
kirjoituspäivän, sitä voidaan käyttää määräämispäivänä. Rokottei-
den osalta määräämispäiväksi laitetaan rokotuksen antopäivä.

Käyttötarkoitus:

Tietoa lääkityksen määräämisen ajankohdasta käytetään potilaan
lääkitystietoihin liittyviin tilastoihin. Rokotuspäivä on välttämätön
mahdollisten rokotusten haittavaikutusten myöhempää selvittämis-
tä varten.

Luokat ja koodit:

yyyyMMddhmm

Rokotteen eränumero

Määritelmä/kuvaus:

Valmistajan antama tunniste rokote-erälle.

Käyttötarkoitus:

Jälkeenpäin voidaan tunnistaa, mistä rokote-erästä potilaan rokote on peräisin. Rokotteiden tehoon tai haittavaikutusprofiiliin voi liittyä eräkohtaista vaihtelua, muun muassa siksi, että osa rokotteista sisältää eläviä mikrobeja. Rokotteen eränumero on tärkeä jälkiselvittelyä varten.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Annoksen järjestysluku

Määritelmä/kuvaus:

Rokotussarjan kyseessä ollessa ilmaisee annetun rokotteen järjestyksen sarjassa.

Käyttötarkoitus:

Annoksen järjestysluku tarvitaan rokotusohjelman toteutumisen seurantaan, sillä useat rokotteet vaativat useita annoksia suojan syntymiseksi. Myös haittavaikutusten todennäköisyyttä arvioitaessa annoksen järjestysluku on tarpeen.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Rokotustapa

Luokituksen OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.111.2007

Määritelmä/kuvaus:

AR/YDIN - Rokotustapakoodisto ilmaisee, miten rokote on annettu.

Käyttötarkoitus:

Rokotteita voidaan antaa usealla eri tavalla, ja niin tehoa kuin haittavaikutuksen ja rokotuksen mahdollista syy-yhteyttä arvioitaessa antotapaa käytetään hyväksi.

Luokat ja koodit:

ID = Ihoon
IM = Lihakseen
PO = Suun kautta
SC = Ihonalaisesti
MUU = Muu antotapa

Luokkien selitteet:

Ihoon

Rokotus on annettu ihoon.

Lihakseen

Rokotus on annettu lihakseen.

Suun kautta

Rokotus on annettu suun kautta.

Ihonalaisesti

Rokotus on annettu ihonalaisesti.

Muu antotapa

Rokotus on annettu muulla tavoin kuin suun kautta, ihoon, ihonalaisesti tai lihakseen

Pistoskohta

Luokituksen OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.110.2007

Määritelmä/kuvaus:

AR/YDIN - Pistoskohta-koodistoa käytetään ilmaisemaan rokotuksen pistoskohtaa.

Käyttötarkoitus:

Tieto pistoskohdasta on välttämätön rokotusten jälkeisten mahdollisesti esiintyvien oireiden ja tiettyyn pakkaan annetun rokotteen yhdistämiseksi. Valtaosa rokotteiden aiheuttamista haittavaikutuksista esiintyy pistopaikalla. Rokotteita voidaan antaa useita samana päivänä, eri kohdille.

Luokat ja koodit:

OO = Oikea olkavarsi

OP = Oikea pakara

OR = Oikea reisi

VO = Vasen olkavarsi

VP = Vasen pakara

VR = Vasen reisi

Muu = Muu pistoskohta

Luokkien selitteet:

Oikea olkavarsi

Rokotuksen pistoskohta on oikea olkavarsi

Oikea pakara

Rokotuksen pistoskohta on oikea pakara

Oikea reisi

Rokotuksen pistoskohta on oikea reisi

Vasen olkavarsi

Rokotuksen pistoskohta on vasen olkavarsi

Vasen pakara

Rokotuksen pistoskohta on vasen pakara

Vasen reisi

Rokotuksen pistoskohta on vasen reisi

Muu

Rokotuksen pistoskohta on muu kuin vasen reisi, oikea reisi, vasen olkavarsi, oikea olkavarsi, vasen pakara tai oikea pakara

3.4.4 Terveysteen liittyvät tekijät

AvoHILMON tietosisältöön 2.0 on liitetty sellaisia keskeisiä terveyteen liittyviä tietoja, joiden rakenteet ovat tietojärjestelmissä jo olemassa tai tulossa lähitulevaisuudessa.

Paino

Paino ilmoitetaan THL:ään kokonaislukuna grammoina. Tieto henkilön painosta poimitaan, jos se on käynnillä kirjattu.

Pituus

Pituus ilmoitetaan THL:ään millimetreinä. Tieto henkilön pituudesta poimitaan, jos se on käynnillä kirjattu.

Suun terveyden indeksi D

Ilmaisee karioituneiden (Decayed) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0-32.

Suun terveyden indeksi M

Ilmaisee puuttuvien (Missed) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0-32.

Suun terveyden indeksi F

Ilmaisee paikattujen (Filled) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0-32.

Suun terveyden indeksi d

Ilmaisee karioituneiden (decayed) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0-20.

Suun terveyden indeksi m

Ilmaisee puuttuvien (missed) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0-20.

Suun terveyden indeksi f

Ilmaisee paikattujen (filled) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0-20.

Suun ienkudoksen tila (CPI)

Suun ienkudoksen tila määritetään merkkijonosta, jossa kukin merkki ilmaisee leuan yhden sekstantin ienkudoksen tilaa kuvaavan arvon välillä 0–4. Ensimmäinen merkki on sekstantti yläoikea, toinen = yläkeski, kolmas = ylävasen, neljäs = alaoikea, viides = alakeski, kuudes = alavasen.

Tupakointistatus

Luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.251.2010

Määritelmä/kuvaus:

Luokitus on tarkoitettu kuvaamaan henkilön itsensä ilmoittamaa tupakointia tai altistumista tupakoinnille.

Käyttötarkoitus:

Tilastotiedon tuottaminen tupakoinnin terveysriskistä.

Luokat ja koodit:

- 1 Tupakoi päivittäin
- 2 Tupakoi satunnaisesti
- 3 Merkittävä passiivinen tupakointi
- 4 Ei merkittävää tupakka-altistusta
- 9 Ei tietoa tupakoinnista

Luokkien selitteet:

Tupakoi päivittäin

Tupakoi tällä hetkellä vähintään yhtä savuketta vastaavan määrän päivittäin.

Tupakoi satunnaisesti

Tupakoi tällä hetkellä harvemmin kuin päivittäin.

Merkittävä passiivinen tupakointi

Ei tupakoi itse, mutta altistuu tällä hetkellä tupakansavulle siinä määrin, että se oletettavasti aiheuttaa terveysriskin.

Ei merkittävää tupakka-altistusta

Ei tupakoi tällä hetkellä itse eikä altistu tällä hetkellä tupakansavulle siinä määrin, että se oletettavasti aiheuttaisi terveysriskiä.

Ei tietoa tupakoinnista

Tämänhetkisestä tupakoinnista ei ole tietoa.

3.4.5 Tiedot jatkohoidosta

Jatkohoito

Luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.128.2009

Määritelmä/kuvaus:

Jatkohoitoluokitus kuvaa, miten asiakkaan asiassa tullaan etene-
mään.

Käyttötarkoitus:

Luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohuollon tilastoin-
nissa. Jatkohoitokirjaus tehdään myös suun terveydenhuollossa.

Luokat ja koodit:

SPAT-luokitus, josta jatkohoidon luokkina käytetään Spat-ryhmään 1333 kuuluvilla koodeilla (1334-1347) merkittyjä luokkia (liite 2 SPAT-luokitus).

3.5 Tiedot palvelutapahtuman peruuntumisesta

Palvelutapahtuman peruuntumisen ajankohta

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin varattu aika on peruutettu

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Palvelutapahtuman peruuntumisen syy

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.126.2008

Määritelmä/kuvaus:

Kuvaa, miksi suunniteltu palvelutapahtuma ei toteutunut.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta. Asiakkaasta johtuva peruuntuminen voidaan poistaa aikamäärien mittauksesta.

Palvelutapahtuman peruuntumisen syy kirjataan, kun hoidon tarpeen arviointi ja/tai ajanvaraus on tehty, mutta käyntiä ei tapahdu (varattu aika kuitataan pois ajanvarauslistasta).

Luokat ja koodit:

Y30 asiakkaasta johtuva syy

Y32 organisaatiosta johtuva syy

Y90 tekninen peruuttaminen

Luokkien selitteet:

Y30 asiakkaasta johtuva syy

Asiakas jätti tulematta varatulle ajalle, peruutti ajan tai siirsi sen.

Y32 organisaatiosta johtuva syy

Ajanvaraus peruutetaan organisaatiosta johtuvasta syystä ja varataan uusi aika. Ei keskeytä hoidon odotuksen seurantaa.

Y 90 tekninen peruuttaminen

Teknisellä peruutuksella tapaus poistetaan tarvittaessa hoidon odotuksen mittauksesta.

4 AvoHILMO -tietojen toimittaminen

AvoHILMO-tietojen toimittamisen vaiheet ovat:

- tietojen poiminta asiakastietojärjestelmästä
- tiedoston salaus
- tiedoston lähetys
- tiedoston vastaanotto

4.1 Tietojen poiminta ja aineiston muodostaminen

AvoHILMO:n tietosisältö versio 2.0, joka on voimassa vuonna 2012, on kuvattu tämän oppaan lopussa. Tietojen poiminnasta ja tiedoston muodostamisesta on laadittu erillisoheje, joka on noudettavissa THL:n sivustolta osoitteessa www.thl.fi/avohilmo.

Käytettävät koodistot ja luokitukset ovat noudettavissa koodistopalvelimelta osoitteesta www.thl.fi/koodistopalvelu.

4.2 Tietojen lähettäminen

AvoHILMO-tiedot toimitetaan THL:ään sähköisesti. Tiedot lähetetään mielellään kerran vuorokaudessa siten, että lähetyksen sisältämä poiminta sisältää edellisen vuorokauden aikana tehdyt muutokset.

Opas viestinvälityksestä on noudettavissa THL:n sivustolta osoitteesta www.thl.fi/avohilmo.

5 Hoitoon pääsyä ja terveys- tarkastuksia koskevat merkinnät

5.1 Hoitoon pääsyn merkinnät

Vuodesta 2012 lähtien THL tuottaa hoitoon pääsyn seurannassa tarvittavat tiedot valvontaviranomaisia varten AvoHILMOsta. Perusterveydenhuollon hoitoon pääsystä säädetään terveydenhuoltolain (1326/2010) 51§:ssä.

Seurantaan otetaan mukaan tietueet, joissa täyttyvät seuraavat ehdot:

Käynnin luonne = Sairaanhoito

Ensikäynti = Kyllä

Kiireellisyys = Ei-kiireellinen

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos = Muut paitsi Y19 ja Y21

Ajanvarausta ei ole peruttu

5.1.1 Esimerkkitilanteita

1) Asiakas haluaa palvelua uuden ongelman tai asian vuoksi

Asiakas soittaa puhelimella tai saapuu ajanvarauspisteeseen. Terveystieteiden ammattihenkilö tekee samalla hoidon tarpeen arvioinnin.

Hoidon tarpeen arvioinnista kirjataan seuraavien luokitusten tiedot: Kiireellisyys, ensikäynti, käynnin luonne sekä hoidon tarpeen arvioinnin tulos. Jos tehdään ajanvaraus, Hoidon tarpeen arvioinnin tulos -luokituksen koodiksi tulee Y18 (ajanvaraus). Jos asiakas ohjataan päivystykseen, oman kotikuntansa palveluun tms., koodi on Y19 (muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus). Jos hoidon tarpeen arvioinnissa päädytään siihen, että aikaa ei tarvita ja asiakkaalle annetaan kotihoito-ohjeita, kirjaus on Y21. Jos ajanvaraus olisi tarpeellinen, mutta aikoja ei ole antaa, kirjaus on Y22 (Hoito tarpeellista, mutta aikoja ei ole antaa organisaatiosta johtuvista syistä).

2) Asiakas tarvitsee yleistä neuvontaa

Asiakas ei pyri palvelun piiriin, vaan tarvitsee yleistä neuvontaa, tuo reseptin uusittavaksi tai kysyy laboratoriovastauksia. Mitään tilastomerkintöjä hoidon tarpeesta ei tehdä.

3) Yhteydenotto uusintakäyntiä varten

Asiakas ottaa yhteyttä ja haluaa tehdä ajanvarauksen aiemmin aloitetun hoidon jatkoksi. Tehdään ajanvaraus. Hoidon tarve on arvioitu ja todettu aiemmin, eikä sitä tarvitse arvioida uudelleen.

4) Yhteydenotto ei-ammattihenkilöön.

Asiakas ohjataan välittömästi terveydenhuollon ammattihenkilölle, joka arvioi hoidon tarpeen ja tekee merkinnät. Ammattihenkilö voi tehdä hoidon tarpeen arvioinnin myöhemmin, se tulee kuitenkin tehdä kolmen arkipäivän kuluessa yhteydenotosta.

5) Asiakas tulee päivystyksenä suoraan vastaanotolle.

AvoHILMOa varten tarvitaan vain käyntimerkinnät, joten erillistä hoidon tarpeen arviointia ei tarvitse välttämättä tehdä.

6) Hoidon tarpeen arviointia ei tarvitse tehdä, jos asiakas ottaa yhteyttä ehkäisevän terveydenhuollon käynnin vuoksi.

5.1.2 Esimerkkejä suun terveydenhuollosta

STM, Valvira, THL ja terveyskeskusten edustajat ovat käsitelleet suun terveydenhuollon merkintöjä hoidon tarpeen arvioinnista ja sopineet seuraavista:

Tapaus 1:

Hoidontarpeen arviointi puhelimessa:

Kyseessä lasten ja nuorten ensimmäinen suun terveydenhuollon ammattilaisen tekemä määräaikaistarkastus (1-2v), ehkäisevä suun perusterveydenhuolto. Muut asetuksen mukaiset määräaikaistarkastukset eivät ole ensikäyntejä.

HTA-merkinnät:

Hta_kiireellisyys: E= ei-kiireellinen hoidon tarve

Hta_ensikäynti: K=ensikäynti

Hta_käynnin luonne: TH=terveydenhoito

Hta_tulos: Y20 = Ajanvaraus tai muu hoidon järjestely

Ei kuulu hoitotakuun piiriin

Tapaus 2:

Hoidontarpeen arviointi puhelimessa:

Asiakas haluaa tutkimukseen, aiempi hoito tehty valmiiksi ja päätynyt esim. vuoden sisällä. Ei perusteita tutkimukselle tai hoidolle, ei ilmene oireita tms.

HTA-merkinnät:

Hta_kiireellisyys: E= ei-kiireellinen hoidon tarve

Hta_ensikäynti: K=ensikäynti

Hta_käynnin luonne: TH=terveydenhoito

Hta_tulos: Y21 = Annettu neuvontaa/kotihoito-ohjeet. Asiakasta pyydetään soittamaan sovitun ajan kuluttua.

Hoidontarpeen arvioinnin tulos kirjattava myös potilasasiakirjoihin samoin kuin annettu neuvonta ja ohjaus.

Ei kuulu hoitotakuun piiriin

Tapaus 3:

Hoidontarpeen arviointi puhelimessa:

Asiakas hakeutuu hoitoon, haluaa tutkimukseen ja todetaan Hta:ssa todetaan tutkimuksen tai hoidon tarvetta (=sh) tai potilaalle määritelty yksilöllinen hoitoväli (tutkimuksen tai hoidon tarve). Hoidon tarpeen kiireellisyys huomioon ottaen (Yhtenäiset hoidon perusteet ja päättöspuu).

HTA-merkinnät:

Hta_kiireellisyys: E= ei-kiireellinen hoidon tarve

Hta_ensikäynti: K=ensikäynti

Hta_käynnin luonne: SH=sairaanhoito

Hta_tulos: a) Y20 = Ajanvaraus tai muu hoidon järjestely. Voi olla esim. ostopalvelu tai palveluseteli

Hta_tulos: b) Y22 = Hoito tarpeellista, aikaa ei ole antaa. Jos aikaa ei voida antaa, asetetaan jono ja annetaan tieto jono-
notusajasta

Hta_tulos: c) Y29= Tarjottu aika ei sovi potilaalle

Kuuluu hoitotakuun piiriin

Tapaus 4: Tavanomainen ajanvaraus hoitokäynnille, joka liittyy aloitettuun hoitojaksoon

Ajanvaraus puhelimitse:

Hoitojakso kesken, diagnosoitu sairaus, hoitosuunnitelmassa sovittu hoito- tai kontrolliajankohta. Lapsi tai aikuinen
Ei kuulu hoitotakuun piiriin

Muita tilanteita:

Asiakas tulee päivystykseen esim. särky- tai oirepotilaana

HTA-merkintöjä ei tarvita

Käyntimerkinnät:

kaynti_kiireellisyys: K= kiireellinen hoidon tarve

kaynti_ensikäynti: K=ensikäynti

kaynti_käynnin luonne: SH=sairaanhoito

Ei kuulu hoitotakuuseurannan piiriin

5.2 Merkinnät neuvola-asetuksen mukaisista terveys- tarkastuksista

Vuodesta 2012 lähtien THL tuottaa AvoHILMOsta lasten ja nuorten terveys-
tarkastusten toteutumisesta valvontaviranomaisten tarvitsemat tiedot. Valtioneu-
voston asetuksessa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä
lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (VNA 338/2011) säädetään
ko. tarkastuksista. Terveystarkastusten toteutuminen päätellään AvoHILMON
SPAT-koodeista.

Terveystarkastuksissa käytettäviä käyntisyy- ja SPAT-merkintöjä:

- Käyntisyy ICD10-koodilla, esim.
 - Lastenneuvolatarkastus: Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystar-
kastus)
 - Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarkastus: Z00.1 (lapsen ru-
tiinimainen terveystarkastus), Z00.3 (murrosiän kehitysvaiheen tar-
kastus), Z10.8 (muun väestöryhmän rutiinimainen yleinen
terveystarkastus)

- Äitiysneuvolatarkastus: Z34.0 (normaalin ensiraskauden seuranta), Z34.8 (muun normaaliraskauden seuranta), Z34.9 (määrittämättömän normaaliraskauden seuranta), Z35.9 (määrittämättömän riskiraskauden seuranta)
- Käyntisyys ICPC2-koodilla
 - A98 (terveyden ylläpito/sairauden ennaltaehkäisy)
- SPAT-luokat
 - SPAT1315 Lasten ja nuorten määräaikainen terveystarkastus
 - SPAT1316 Laaja lasten ja nuorten terveystarkastus
 - SPAT1317 Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus
 - SPAT1332 Opintoympäristön terveydellisten olojen tarkastus
 - SPAT1362 Terveystarkastajan arvio suun terveydentilasta
 - SPAT1363 1.opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste
 - SPAT1364 2.opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste
 - SPAT1365 1.opiskeluvuoden tarkastus, erit. tarve, toinen aste
 - SPAT1366 Terveyskyselyyn perustuva terveystarkastus
 - SPAT1367 2. asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve
 - SPAT1197 Laaja äitiysneuvolatarkastus
- Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen luokat
 - SAA-, SAB- ja SCF -ryhmien toimenpiteet

Em. asetuksen mukaan terveystarkastuksen voi tehdä terveydenhoitaja, kätilö tai lääkäri. Laajan terveystarkastuksen tekee terveydenhoitaja tai kätilö yhteistyössä lääkärin kanssa. Laajasta terveystarkastuksesta tulee AvoHILMO-käynti sekä lääkärin käynnistä että terveydenhoitajan tai kätilön palvelutapahtumasta. Suun terveystarkastuksen voi tehdä hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja.

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy vanhempien hyvinvoinnin arvio. Sen yhteydessä saaduista tutkimustuloksista ja muista havainnoista tehdään merkinnät heidän terveystietonsa ja tarvittaessa lapsen terveystietoonsa. (STM 2009:20). Tällöin perheenjäsenen palvelutapahtumasta tehdään myös AvoHILMO-ilmoitus. Myös perheenjäsenen tarkastuksessa käytetään laajaa terveystarkastusta kuvaavaa SPAT1316 -koodia.

LIITE 1. AvoHILMO -tietosisältö 2012, versio 2.0

AvoHILMO -palvelutapahtuman tietosisältö 2012 Versio 2.0

Kentän sisältö	Kentän nimi	Esimerkki	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella
Palvelutapahtuman perustiedot				
Asiakkaan henkilötunnus	hatu	160360-169N	Henkilötunnus	
Asiakkaan kotikunta	kunta	091	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21.2003
Asiakkaan asuinpaikan postinumero	postinumero	00820	Postinumerkoodisto	
Palveluntuottaja	tuottaja	90152	Palveluntuottajakoodi (Topi)	
Palveluntuottajan palveluyksikkö	yksikko		THL-SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202.2008
Seurantatietueen tunnus	tunnus		Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitys aika	paivitetty		Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Yhteydenotto				
Yhteydenottopäivä ja kellonaika	ajankohta	200710091230	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Hoidon tarpeen arviointi				
Hoidon tarpeen arvioimis päivä ja kellonaika	ajankohta	200710111230	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Ammatti	ammatti	32311	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74.2001
Hoidon kiireellisyys	kiireellisyys	K	PTHAVO- Hoidon kiireellisyys -luokitus	1.2.246.537.6.121.2008
Käynnin luonne	luonne	TH	PTHAVO- Käynnin luonne -luokitus	1.2.246.537.6.124.2008
Ensikäynti	ensikaynti	E	PTHAVO- Ensikäynti -luokitus	1.2.246.537.6.120.2008
Hoidon tarpeen arvioinnin tulos	tulos	Y20	PTHAVO-Hoidon tarpeen arvioinnin tulos -luokitus	1.2.246.537.6.122.2008
Ajanvaraus				
Ajanvarauksen tekopäivä ja kellonaika	ajankohta	200710111230	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Käynnille varattu ajankohta	varattu	200711091230	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Käynnin toteutuminen				
Käyntipäivä ja kellonaika, aloitus aika	ajankohta	200711091230	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Käyntipäivä ja kellonaika, lopetus aika	ajankohta	200711091300	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Ammatti	ammatti	32261	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74.2001
Palvelun toteuttaja	toteuttaja		Valviran rekisteröintinumero	
Palvelumuoto	palvelumuoto	T11	PTHAVO- Palvelumuoto -luokitus	1.2.246.537.6.125.2008
Yhteystapa	yhteystapa	R10	PTHAVO- Yhteystapa -luokitus	1.2.246.537.6.127.2008
Kävijäryhmä	kavijaryhma	1	PTHAVO- Kävijäryhmä -luokitus	1.2.246.537.6.123.2008
Hoidon kiireellisyys	kiireellisyys	K	PTHAVO- Hoidon kiireellisyys -luokitus	1.2.246.537.6.121.2008
Käynnin luonne	luonne	SH	PTHAVO- Käynnin luonne -luokitus	1.2.246.537.6.124.2008
Ensikäynti	ensikaynti	K	PTHAVO- Ensikäynti -luokitus	1.2.246.537.6.120.2008
Käyntisyys ja toimenpiteet				
Käyntisyys ICD10	icd10	S90.0	ICD10 -luokitus	1.2.246.537.6.1.1999
Ulkoinen syy ICD10	ulkoinenSyy		ICD10 -luokitus	1.2.246.537.6.1.1999
Tapaturmatyyppi ICD10	tapaturmatyyppi		ICD10 -luokitus	1.2.246.537.6.1.1999
Käyntisyys ICP2	icp2	D09	ICP2 -luokituksen oire/syykoodit	1.2.246.537.6.31.2007
Avohoitoon toimenpide, SPAT	toimenpide	SPAT1010	Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (SPAT)	1.2.246.537.6.128.2009
Suun th toimenpide	suuToimenpide	SAA02	Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.33.2005
Lääkitys ja rokotus				
Rokotus	rokotus	kyllä	kyllä/ei. Jos on annettu rokotus = kyllä, muuten = ei.	
Lääkeaine	atc		ATC-luokitus	1.2.246.537.6.32.2007
Lääkeaineen selite	atcSelite		Vapaa merkkipilone tilanteissa, jos ATC-koodia ei ole määritelty	
Lääkeaineen pakkausnumero	vnr		VNR-numero	
Lääkeaineen kauppanimi	kauppanimi	HIBERIX	Valmistajan nimi rokotteelle; vapaa merkkipilone	
Määräämis päivä	maaratty		Lääkityksen määräämisajankohta yyyyMMddhhmm	
Rokotteen eränumero	eranumero		Valmistajan antama rokoteerän tunnistus	
Annoksen järjestysluku	jarjestys	2	Rokotussarjan kyseessä ollessa järjestysnumero tai vapaa merkkipilone	
Rokotustapa	rokotustapa	IM	AR/Ydin rokotustapakoodisto	1.2.246.537.6.111.2007
Pistokohta	pistoskohta	OO	AR/Ydin pistoskohtakoodisto	1.2.246.537.6.110.2007
Terveystekijät				
Suun th indeksi D	karioituneet1	12	Karioituneiden (decayd) pysyvien hampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi M	puuttuvat1	12	Puuttuvien (missed) pysyvien hampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi F	paikatut1	12	Paikattujen (filled) pysyvien hampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi d	karioituneet2	12	Karioituneiden (decayd) maitohampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi m	puuttuvat2	12	Puuttuvien (missed) maitohampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi f	paikatut2	12	Paikattujen (filled) maitohampaiden lukumäärä	
Suun lenkudoksen tila	ienkudos	002301	Jokainen merkki (voi vaihdella 0-4) kuvaa yhtä positiota	
Paino	paino	3800	Numeerinen arvo grammoina	
Pituus	pituus	1300	Numeerinen arvo millimetreinä	
Tupakointi	tupakointi		AR/Ydin tupakointitilastuskoodisto	1.2.246.537.6.251.2010
Jatkohoito				
Jatkohoito	jatkohoito	SPAT1334	SPAT-luokituksen luokat 1334-1347	1.2.246.537.6.128.2009
Peruuntuminen				
Peruuntumisen ajankohta	ajankohta	200710171230	Päivämäärä ja kellonaika yyyyMMddhhmm	
Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	syy	Y32	PTHAVO- Palvelutapahtuman peruuntumisen syy -luokitus	1.2.246.537.6.126.2008

LIITE 2. SPAT, Suomalainen perusterveydenhuollon avohoidon toiminto-
luokitus

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1000	SILMÄN ALUE	
SPAT1002	Luomirakkulan poisto tai tyhjennys	Luomirakkulan poisto tai tyhjennys
SPAT1004	Kyynelpisteen tai -tiehyeen aukaisu	Kyynelpisteen tai -tiehyen avaaminen sondeeraamalla
SPAT1005	Vierasesineen poisto sidekalvosta	Vierasesineen poisto sidekalvosta, tarvittaessa luomenkääntö. Sisältää mahdollisen puudutuksen
SPAT1007	Vierasesineen poisto sarveiskalvosta	Vierasesineen poisto sarveiskalvosta, sisältää puudutuksen
SPAT1348	Silmän mikroskooppitutkimus	Silmän mikroskooppitutkimus itsenäisenä toimenpiteenä tai esim. rikanpoiston yhteydessä
SPAT1008	Silmänpohjan valokuvaus tai kuvan tulkinta	Silmänpohjan valokuvaus tai silmänpohjakuvan tulkinta
SPAT1009	Silmänpaineen mittaus	Silmänpaineen mittaus
SPAT1010	Silmänpohjatutkimus (oftalmoskopia)	Oftalmoskoopilla tehty perusteellinen silmänpohjatutkimus, sisältää tarvittavan pupillin laajentamisen
SPAT1013	Karsastuskuntoutus ja -ohjaus	Karsastuskuntoutus ja -ohjaus
SPAT1014	Silmien hoito	Silmien hoito ja silmien hoidon ohjaus, mukaan lukien esim. silmäripsien poisto ja silmänhuuhtelu
SPAT1015	Karsastuksen tutkiminen	Karsastuksen tutkiminen vähintään kahdella eri menetelmällä
SPAT1016	Näön tutkiminen	Näön tutkiminen näkötaululla (visus) ja/tai näkökenttätutkimukset
SPAT1017	Väri näön tutkimus	Väri näön tutkiminen väri näkötaululla
SPAT1018	KORVA, NENÄ JA KURKUNPÄÄ	
SPAT1019	Tympanostomiaputken asennus	Tympanostomiaputken asennus sedaatiassa tai anestesiassa
SPAT1020	Kitarisaleikkaus	Kitarisaleikkaus
SPAT1349	Nielurisaleikkaus	Nielurisaleikkaus
SPAT1022	Tärykalvopisto	Tärykalvopisto toiseen tai molempiin korviin
SPAT1350	Korvakäytävän tamponaatio	Korvakäytävän lääkitseminen tamponaation avulla
SPAT1023	Polyypin poisto	Polyypin poisto
SPAT1024	Nenän murtuman korjaaminen suljetusti	Nenän murtuman korjaaminen suljetusti, sisältää tarvittavan johtopuudutuksen
SPAT1025	Nenäverenvuodon hoito hyydyttämällä	Nenäverenvuodon hoito hyydyttämällä (esim. laapistamalla)
SPAT1026	Nenän etutamponaatio	Nenän etutamponaatio
SPAT1027	Nenän takatamponaatio	Nenän takatamponaatio
SPAT1028	Nenän sivuonteloiden UÄ	Vastaanotolla tehty nenän sivuonteloiden ultraäänitutkimus
SPAT1029	Sylkirauhasten UÄ	Vastaanotolla tehty sylkirauhasten ultraäänitutkimus

SPAT1031	Nielupaiseen avaus tai tyhjennys	Nielupaiseen avaus tai tyhjennys puudutukseen
SPAT1032	Vierasesineen poisto nielusta	Vierasesineen poisto nielusta
SPAT1033	Korvakäytävän huuhtelu tai vahan poisto	Korvakäytävän huuhtelu tai vahan poisto imemällä tai mekaanisesti
SPAT1034	Vierasesineen poisto korvakäytävästä	Vierasesineen poisto korvakäytävästä
SPAT1035	Vierasesineen poisto nenästä	Vierasesineen poisto nenästä
SPAT1036	Poskiontelopunktio	Nenän sivuonteloiden punktio, lavaatio, imu tai dreneeraus toisen- tai molemminpuoleisena
SPAT1039	Otomikroskopia	Tärykalvon tilan tarkastelu otomikroskopiolla
SPAT1040	Nenän ja kurkunpään tähytys	Epäsuora tai suora laryngoskopia
SPAT1351	Laaja korvan tutkimus	Korvan perustutkimus, joka on vaativuudeltaan tai kestoaltaan tavanomaista laajempi. Sisältää mm. tutkimusta haittaavan korvavahan poistamisen. Perustelu laajasta tutkimuksesta tulee kirjata potilaskertomukseen.
SPAT1041	Perusteellinen kuulontutkimus	Kuulontutkimus ääniratakokeineen ja audiometrian tulkinta. Ei sisällä audiometriaa.
SPAT1042	Tasapainon ylläpitoon liittyvä ohjaus	Fyysisen tasapainon ylläpitoon ja tasapainoharjoituksiin liittyvä ohjaus
SPAT1043	Audiometria	Audiometria
SPAT1352	Kuulolaitteen tarkastus, huolto ja käytön ohjaus	Erillisen kuulolaitteen toiminnan testaus ja huolto sekä käytön opastus
SPAT1044	Tympanometria	Tympanometria tutkimus
SPAT1045	Tasapainoelimen kallistusprovokaatiotesti	Tasapainoelimen kallistusprovokaatiotestin suorittaminen
SPAT1046	HERMOSTO, UMPIERITYS, UNI-VALVETILA	
SPAT1047	Kilpirauhasen UÄ	Vastaanotolla tehty kilpirauhasen ultraäänitutkimus
SPAT1049	Lannepisto (lumbaalipunktio)	Lumbaalipunktio ontolla neulalla näytteen ottamiseksi
SPAT1050	Perusteellinen neurologinen tutkimus	Perusteellinen neurologinen tutkimus todettujen oireiden perusteella
SPAT1051	Unihäiriöihin liittyvä ohjaus	Unihäiriöihin liittyvä perusteellinen ohjaus ja neuvonta
SPAT1052	Tajunnantason ja neurologisten oireiden seuranta	Tajunnantason ja neurologisten oireiden systemaattinen ja toistuva seuranta (esim. Glasgow Coma Scale -asteikkoa käyttäen)
SPAT1053	Muistitutkimus	Muistitutkimus standardoitua menetelmää käyttäen (esim. MMSE tai CERAD)
SPAT1054	Perifeerisen hermoston tutkiminen	Perifeerisen hermoston tutkimus sisältäen monofilamenttitutkimuksen
SPAT1055	HENGITYSELIMET	
SPAT1056	Pleurapunktio	Keuhkopussin puhkaisu ontolla neulalla nesteen tai ilman tyhjentämiseksi
SPAT1057	Uloshengityksen huippuvirtausmittaus	Uloshengityksen huippuvirtausmittaus (PEF)
SPAT1058	PEF-seurantaopetus	Uloshengityksen huippuvirtausmittauksen ohjaus kotimittauksia varten
SPAT1059	Spirometrinen tutkimus vastaanotolla	Keuhkojen hengitystilavuuden mittaus vastaanotolla (spirometria). Ei sisällä laboratorio-olosuhteissa tehtäviä spirometrioita
SPAT1060	Hapen antaminen	Hapen antaminen kun veren happipitoisuus on

		alentunut
SPAT1061	Hengitysharjoitusten toteuttaminen	Hengitys- ja verenkiertoelimistön suorituskyvyn parantamiseksi ja ylläpitämiseksi suoritettava harjoittelu ja ohjaus
SPAT1062	Keuhkojen tyhjennushoito	Eritteen poistaminen keuhkoputkista, sisältää tyhjennushoidon opettamisen
SPAT1063	Liman imeminen hengitysteistä	Liman imeminen hengitysteistä
SPAT1064	Trakeostomia-avanteen hoito	Henkitorviavanteen hoito (ml. avannekanyylin vaihto)
SPAT1066	SYDÄN, VERENKIERTOELIMISTÖ, IMUSUONISTO, LUUYDIN	
SPAT1067	Vatsa-aortan UÄ	Vastaanotolla tehty pallean alapuolisen aortan kaikututkimus
SPAT1068	Yläraajalaskimoiden UÄ	Vastaanotolla tehty yläraajojen laskimoiden kaikututkimus
SPAT1069	Alaraajalaskimoiden UÄ	Vastaanotolla tehty alaraajojen laskimoiden kaikututkimus
SPAT1070	Alaraajalaskimoiden verivirtauksen Doppler-UÄ	Vastaanotolla tehty alaraajojen laskimoiden verivirtauksen Doppler-kaikututkimus
SPAT1071	Imusolmukkeiden UÄ	Vastaanotolla tehty imusolmukkeiden kaikututkimus
SPAT1073	Sähköinen rytminsiirto	Sydämen rytmin muuttaminen normaaliksi sähköiskun avulla
SPAT1074	Venesektio	Veren laskeminen laskimosuonesta (yleensä hemokromatoosin tai polysytemian hoidossa)
SPAT1076	Keskuslaskimokanylointi	Suonihteyden avaaminen keskuslaskimoon
SPAT1077	Valtimoverinäytteen otto	Verinäytteen ottaminen valtimosta
SPAT1078	Keskuslaskimo- tai valtimokanyylin poisto	Kanyylin poisto keskuslaskimosta tai valtimosta
SPAT1079	Sydämen ultraäänitutkimus	Vastaanotolla tehty sydämen kaikututkimus
SPAT1080	Luuydinnäytteen otto	Luuydinnäytteen otto sternumista tai kristasta
SPAT1081	Kardiorespiratorinen kokonaisarvio	Tutkimuksella tarkoitetaan esim. vuosittain tapahtuvaa, tavanomaista vastaanottokäyntiä perusteellisempaa sydän- tai keuhkosairauspotilaan tai verenpainepotilaan tutkimusta tai akuutti-tilanteessa tehtyä sydämen ja keuhkojen tilan arviota, jossa otetaan kantaa tarvittaviin laboratoriotutkimuksiin ja radiologisiin tutkimuksiin.
SPAT1082	Lääkkeellinen rytminsiirto	Eteisvärinän tai tiheälyöntisyyden kääntäminen lääkkeillä monitoriseurannassa. Rytmien hidastaminen esim. betasalpaajalla ei sisälly tähän.
SPAT1083	IV-nestehoidon aloitus ja seuranta	Intravenoosin kanyylin laitto, nestehoidon aloitus ja seuranta
SPAT1084	ELVYTYS, ANESTESIA, VERENKIERRON SEURANTA, YM.	
SPAT1085	Inhalaatioanestesia	Inhalaatioanestesia
SPAT1087	Valtimon liuotushoito	Valtimotukoksen hoito trombolyyttisellä lääkkeellä.
SPAT1088	Verensiirto	Veren tai verivalmisteiden antaminen
SPAT1089	Sedaatio ilman anestesiaa	Sedatoivan lääkkeen anto parenteraalisesti potilaan rauhoittamiseksi tai toimenpidettä varten
SPAT1090	IV-, IM- tai rektaalinen yleisanestesia	Suonensisäinen, intramuskulaarinen tai rektaalinen yleisanestesia antotavasta riippumatta
SPAT1091	Nenänielu- tai nieluputken asennus	Nenänielu- tai nieluputken asennus

SPAT1092	Intubaatio	Hengityspotken asennus (intubaatio)
SPAT1093	Trakeostomia	Trakeostomia
SPAT1094	Ylipainehengitys	Ylipainehengityksen toteuttaminen ja/tai ohjaus, esim. CPAP
SPAT1095	Verenkierron tai hengityksen elvytys	Elvytyksellä tarkoitetaan puhallus-, painelu- tai puhallus-paineluelytystä, tekohengitystä tai sydänhieronta lääkehoitoineen.
SPAT1096	Sydämen ulkoisen tahdistimen asetus tai käyttö	Sydämen ulkoisen tahdistimen asetus ja käyttö
SPAT1097	EKG:n ottaminen	EKG:n ottaminen vastaanotto- tai ensiaputilanteissa
SPAT1098	Rasitus-EKG	Rasitus-EKG lääkärin valvonnassa ja sen tulkinta
SPAT1099	Verenpaineen mittaus Doppler-ultraäänilaitteella	Verenpaineen mittaus Doppler-ultraäänilaitteen avulla
SPAT1100	Verenpaineen pitkäaikaisseuranta	Verenpaineen pitkäaikaisseurantamittarin asennus, poisto ja tulosten tulkinta
SPAT1101	Ortostaattinen koe	Verenpaineen mittaus, istuen, maaten ja seisten (ortostaattinen koe)
SPAT1103	Vaativa sairaankuljetus	Lääkärin tai muun erityiskoulutetun ammattilaisen läsnäoloa vaativa sairaankuljetus
SPAT1104	Ensiapupotilaan seuranta	Potilaan elintoimintojen ja tajunnan tason tarkkailu sekä perushoito vastaanotolla tai tarkkailuhuoneessa ennen kotiinlähtöä tai siirtoa eteenpäin
SPAT1353	Tehovalvonta	Potilaan keskeisten elintoimintojen seuranta elintoimintojen häiriöiden vaikeutumisen havaitsemiseksi (sisältää happisaturaation, verenpaineen ja EKG:n seurannan). Tähän sisältyvät THL-toimenpideluokituksen toimenpiteet WX872, WX882 ja WX892.
SPAT1105	KIVUN HOITO, PUUDUTUKSET	
SPAT1106	Akupunktio	Akupunktiohoito
SPAT1107	Laaja ihon pintapuudutus ulkoisella menetelmällä	Laaja ihon pintapuudutus ulkoisesti voiteella tai geelillä
SPAT1108	Kylkiluuvälin puudutus	Kylkiluuvälin puudutus
SPAT1109	Kivun hoito kipupumpun avulla	Kipupumpun asentamiseen ja huoltoon sekä lääkkeen annosteluun liittyvät toimet
SPAT1110	Kivun voimakkuuden mittaaminen	Kivun voimakkuuden mittaaminen standardoitua menetelmää käyttäen
SPAT1111	Kivunhoidon suunnittelu	Lääkkeellisen ja/tai lääkkeettömän kivunhoidon ohjaus ja suunnittelu
SPAT1112	Paikallispuudutus	Ei kirjata silloin, kun puudutus liittyy tehtävään tai suunniteltuun toimenpiteeseen
SPAT1113	Johtopuudutus	Kivunhoitoon liittyvä johtopuudutus
SPAT1114	RUUANSULATUSKANAVA, KAULA, VATSA, RAVITSEMUS	
SPAT1116	Kaulan UÄ	Vastaanotolla tehty kaulan alueen kaikututkimus
SPAT1117	Nivusten ja/tai vatsapeitteiden UÄ	Vastaanotolla tehty nivusten ja/tai vatsapeitteiden kaikututkimus
SPAT1118	Peräpukamatoimenpide	Peräpukamien hirtto tai koagulaatio
SPAT1119	Vatsan UÄ	Vastaanotolla tehty sekä ylä- että alavatsan kaikututkimus
SPAT1120	Ylävatsan UÄ	Vastaanotolla tehty ylävatsan kaikututkimus

SPAT1121	Alavatsan UÄ	Vastaanotolla tehty alavatsan kaikututkimus
SPAT1122	Askitespunktio	Askitespunktio tai diagnostinen vatsaontelon pisto
SPAT1123	Nenämahaletkun laitto	Nenämahaletkun laitto
SPAT1124	Mahalaukkuavanneletkun vaihto	Mahalaukkuavanneletkun vaihto
SPAT1125	Avannehoito ja -ohjaus	Avannehoito ja -ohjaus sisältäen ympäröivän ihon hoidon opastuksen
SPAT1354	Mahahuuhtelu	Mahahuuhtelu letkulla tai oksennuttamalla. Sisältää myös mahalaukun täyttämisen lääkehiilellä.
SPAT1126	Vierasesineen poisto peräsuolesta	Vierasesineen poisto peräsuolesta
SPAT1127	Peräruiske	Suolen tyhjentäminen peräruiskeella tai mekaanisesti ulostekovettuman vuoksi tai toimenpidettä varten. Peräruiskeen käytön ohjaus
SPAT1128	Lantionpohjan/sulkijalihasten harjoituksen ohjaus	Lantiopohjan sulkijalihasten harjoituksen ohjaus
SPAT1130	Esofago-, gastro- ja duodeno-skopia	Ruokatorven, vatsan ja/tai ohutsuolen tähytys
SPAT1131	Paksusuolen tähytys	Koko paksusuolen tähytys, kolonoskopia
SPAT1132	Sigmoideoskopia	Sigmasuolen (paksusuolen loppuosa) tähytys peräaukon kautta vietävällä taipuisalla tähystimellä
SPAT1134	Peräaukon tähytys	Peräaukon ja peräsuolen alapään tähytys lyhyellä endoskoopilla (proktoskoopilla)
SPAT1355	Tyrän reponointi	Tyrän tai vastaavan reponointi ja sidos.
SPAT1136	Ruoka-ainealtistus	Sisältää ruoka-aineella tehdyn altistuksen iholle, huuleen tai suun kautta sekä sen seurannan vastaanotolla
SPAT1137	Potilaan/asiakkaan hygieniasta huolehtiminen	Potilaan/asiakkaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen, esim. eritteiden poisto ja pesu
SPAT1138	Suoliston toimintaan liittyvä ohjaus	Suoliston toimintaan liittyvä ohjaus
SPAT1139	Ravitsemuskartoitus	Potilaan ravinnonsaannin ja ravitsemustilan kartoitus
SPAT1140	IHO JA LIMAKALVOT	
SPAT1141	Iho- tai limakalvomuutoksen poisto	Ihon tai limakalvon paikallisen muutoksen poisto osittain tai kokonaan
SPAT1142	Hampaiden, ikenien, suun ja nielun pientoimenpide	Hampaiden, ikenien, suun ja nielun pientoimenpide muun kuin suun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemänä
SPAT1143	Kynnen poisto osittain tai kokonaan	Kynnen poisto osittain tai kokonaan
SPAT1144	Auenneen tai tulehtuneen leikkaushaavan hoito	Auenneen tai tulehtuneen leikkaushaavan puhdistus ja hoito
SPAT1145	Pinnallisen resistenssin UÄ	Vastaanotolla tehty pinnallisen resistenssin ultraäänitutkimus
SPAT1146	Paiseen puhkaisu tai ihon aukaisu	Paiseen, verenpurkauman tai nestekertymän puhkaisu tai muu ihon aukaisu
SPAT1147	Ihomuutoksen tuhoaminen ulkoisilla menetelmillä	Ihomuutoksen tuhoaminen jäädyttämällä, polttamalla, hiomalla tai penslaamalla
SPAT1148	Kroonisen haavan tai palovamman hoito	Painehaavan, säärihaavan tai palovamman tarkastus, puhdistus, siteiden vaihto ja hoidon ohjaus
SPAT1149	Traumaattisen haavan ompelu tai hoito	Traumaattisen tai leikkaushaavan puhdistus ja/tai sulkeminen ompelemalla, liimaamalla tai sitomalla

SPAT1151	Suurten haavojen hoito	Sellaisten haavojen hoito, joihin liittyy vaikeita tai työläitä, aikaa vieviä revisioita tai sulkua useammassa kerroksessa. Sisältää myös ihosuikaleiden tai -kielekkeiden käytön
SPAT1152	Ihon alle jääneen vierasesineen poisto	Ihon alle jääneen vierasesineen poisto
SPAT1153	Ompeloiden poisto	Iho- tai limakalvohaavan ompeloiden poisto
SPAT1154	Ihonalaisen lääkeainekapselin asettaminen/poisto	Ihonalaisen lääkeainekapselin asettaminen tai poisto
SPAT1156	Ihottuman ja ihon hoitoon liittyvä ohjaus	Ihottumaan tai muuhun ihon hoitoon liittyvä ohjaus
SPAT1157	Suun ja limakalvojen hoitoon liittyvä ohjaus	Suun ja limakalvojen hoitoon liittyvä ohjaus
SPAT1158	Kynnen puhkaisu	Kynnen puhkaisu esim. hematooman takia
SPAT1159	VIRTSA TIET, AINEENVAIHDUNTA	
SPAT1160	Munuaisten UÄ	Vastaanotolla tehty pelkkä munuaisten ultraäänitutkimus
SPAT1161	Virtsarakon UÄ	Vastaanotolla tehty pelkkä virtsarakon ultraäänitutkimus. Sisältää myös jäännösvirtsan määrityksen ultraäänellä
SPAT1163	Virtsaelinten UÄ	Vastaanotolla tehty virtsaelinten ultraäänitutkimus
SPAT1164	Hemodialyysi	Hemodialyysin toteutus ja/tai potilaan avustaminen ja ohjaus dialyysihoidon aikana
SPAT1165	Vatsakalvodialyysi	Vatsakalvodialyysin (peritoneaalidialyysin) toteutus ja/tai potilaan avustaminen ja ohjaus dialyysihoidon aikana
SPAT1167	Virtsarakkokatetrin asettaminen	Katetrin asettaminen virtsarakkoon virtsaputken kautta. Sisältää sekä kertakatetroinnin että kestoputken asettamisen
SPAT1168	Katetrointiopetus	Kertakatetroinnin tai kestoputken hoidon opettaminen potilaalle
SPAT1169	Virtsaputken laajentaminen	Virtsaputken laajentaminen
SPAT1170	Virtsasuihkun virtausmittaus, flowmetria	Virtsasuihkun virtausmittaus, flowmetria
SPAT1171	Virtsarakkopunktio	Sisältää kertapunktion ja/tai kateerin asettamisen (cystofix)
SPAT1172	Nesteytykseen liittyvä ohjaus	Potilaalle tai omaiselle annettava nesteytykseen ja nestetasapainoon liittyvä ohjaus, esimerkiksi dehydraation tai nesteen kertymisen ennaltaehkäisemiseksi
SPAT1173	SUKUPUOLIELIMET, RASKAUS, SYNNYTYS	
SPAT1174	Rintarauhasen UÄ	Vastaanotolla tehty rintarauhasen ultraäänitutkimus
SPAT1175	Sikiön ulkokäännös	Sikiön ulkokäännös (erikoislääkärin tekemänä ultraääniohjauksessa)
SPAT1176	Synnytyksen hoito	Sikiön ulosautto alatiesynnytyksessä
SPAT1177	Prostatan UÄ iholta	Vastaanotolla tehty eturauhasen ultraäänitutkimus
SPAT1178	Kivespussin UÄ	Vastaanotolla tehty kivespussin ultraäänitutkimus
SPAT1179	Skleroterapia	Laajentuneen laskimosuonen (peräpukama, suonikohju, kivespussin tai esofaguslaskimolajentumat) kovetushoito lääkeainetta ruiskuttamalla
SPAT1180	Parafimoosin repositio	Siittimen kärkiosan vapauttaminen ahtaasta esinahan puristuksesta

SPAT1181	Kohdun ja sivuelinten UÄ	Vastaanotolla tehty intravaginaalinen ultraäänitutkimus
SPAT1182	Kohdun, sivuelinten ja alavatsan UÄ	Vastaanotolla tehty ultraäänitutkimus, joka sisältää sekä intravaginaalisen että vatsanpeitteiden läpi tehdyn kohdun ja sen sivuelinten sekä alavatsan tutkimukset
SPAT1184	Kohdun runko-osan kaavinta	Kohdun runko-osan kaavinta vastaanotolla
SPAT1185	Raskauden keskeytys lääkkeellä	Lääkkeellinen raskauden keskeytys tai spontaanin abortin jatkoahoito
SPAT1186	Kohdun kaulan laserhoito tai poltto	Kohdun kaulan laserhoito tai poltto kolposkopiassa
SPAT1187	Varhaisraskauden UÄ	Vastaanotolla tehty varhaisraskauden ultraääniseulonta
SPAT1188	Sikiön mittakontrolli	Yksittäinen ultraäänitutkimuksessa tehty sikiön mittakontrolli
SPAT1189	Raskaudentilan UÄ	Raskaudentilan seuranta ultraäänitutkimus. Sisältää sikiön kehityksen ja rakenteen tarkastelun sekä lapsiveden määrän arvioinnin
SPAT1190	Kohdunsisäisen ehkäisimen asettaminen tai poisto	Kohdunsisäisen ehkäisimen asettaminen tai poisto
SPAT1191	Vierasesineen poisto emättimestä	Vierasesineen poisto emättimestä
SPAT1192	Gynekologinen tutkimus	Gynekologinen tutkimus sisältäen tähystyksen, sisäutkimuksen ja vatsanpeitteiden palpaation
SPAT1193	Gynekologinen irtosolunäytteen otto	Gynekologinen irtosolunäytteen otto, pl. seulontatutkimukset
SPAT1356	Kohdun runko-osan lihas-/limakalvonäytteen otto	Kohdun runko-osan lihas- tai limakalvonäytteen otto, tarvittaessa laajentaen kohdunkaulakanavaa.
SPAT1194	Hormonikorvaushoidon aloittaminen	Hormonikorvaushoidon aloittaminen joko naiselle tai miehelle, sisältää kliinisen tutkimuksen, mahdollisen hoidon etujen ja haittojen selittämisen sekä hoidon toteutuksen ja jatkoseurannan suunnittelun
SPAT1195	Perhevalmennus	Perhe- ja synnytysvalmennus perhe- tai ryhmätulaisuutena
SPAT1196	Normaaliraskauden seuranta	Sisältää neuvolassa tehtävät raskauden seuranta-käyntiin liittyvät tutkimukset, myös tähän liittyvän ohjauksen. Sisältää myös synnytyksen jälkitarkastuksen
SPAT1357	Raskaudenaikaisen ongelman seuranta	Neuvolan seuranta käynti raskausajan ongelmien vuoksi esim. supistukset, sokeri.
SPAT1197	Laaja äitiysneuvolatarkastus	Käyntiin liittyy aina asiakkaan terveydentilan arvio ja raskauden keston määrittäminen. Lisäksi yleensä käyntiin liittyy yleinen raskauden riskien kartoitus, seulontavalistus, tupakka-alkoholivalistus, ohjeet ravinnosta, liikunnasta jne. Lasta odottavan perheen laajassa terveystarkastuksessa äidin ja sikiön terveydentilan tutkimisen lisäksi selvitetään perheen hyvinvointia haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä.
SPAT1199	Perinnöllisyysneuvonta	Perinnöllisyysneuvonta vastaanottokäynnillä, tarvittaessa ohjaus erityisasiantuntijalle
SPAT1200	Imetyksen ja rintojen hoidon ohjaus	Imetyksen opetus ja rintojen hoidon ohjaus
SPAT1201	TUKI- JA LIIKUNTAELIMET	

SPAT1202	Nivelinjektio	Lääkkeen tai diagnostisen aineen ruiskuttaminen nivelen nivelkapselin sisään. Mikäli toimenpide tehdään useampiin niveliin samalla vastanotolla, toimenpide merkitään vain kerran.
SPAT1203	Injektiohoito muualle kuin lihaksiin tai ihon alle	Lääkkeen tai diagnostisen aineen ruiskuttaminen pehmytosakudokseen (muualle kuin ihoon, ihon alle tai lihakseen) sisään
SPAT1204	Nivelpunktio	Onton neulan pistäminen niveleen, esimerkiksi näytteenoton tai nesteen poiston vuoksi. Ei sisällä pelkkää lääkkeenantoa varten tehtyä injektiota
SPAT1205	Nivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetus	Sisältää tarvittavan sidoksen asettamisen ja se- daation tai puudutuksen
SPAT1206	Murtuman paikalleenasetus ja sidos	Sisältää tarvittavan kipsin tai muun sidoksen asettamisen ja puudutuksen
SPAT1207	Sormen tai varpaan tyngän typistys	Sormen tai varpaan tyngän typistys
SPAT1208	Lihaksen tai jänteen UÄ	Vastanotolla tehty lihaksen tai jänteen ultraäänitutkimus
SPAT1209	Nivelen UÄ	Vastanotolla tehty nivelen ultraäänitutkimus
SPAT1210	Kipsin tai yksilöllisen tuen asetus	Kiinteän lastan tai sidoksen asennus ilman murtuman tai nivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetusta
SPAT1211	Pehmeän sidoksen asetus	Pehmeän sidoksen asetus
SPAT1212	Tuki- ja liikuntaelimestön laaja tutkimus	Perusteellinen, aikaa vievä tai muutoin erityisen vaativa useiden nivelten, pehmytkudoksen tai tukirangan tutkimus
SPAT1213	Ryhtivirheen tutkimus	Mittaukset ryhtivirheen toteamiseksi ja seurannaksi. Sisältää seulontamittaukset
SPAT1214	KUNTOUTUS, TOIMINNAN TUKEMINEN, APUVÄLINEPALVELUT	
SPAT1215	Muun lääkinällisen kuntoutustarpeen arviointi	Esim. kuntoutustoimenpiteiden suunnitelma, joka ei täytä asetuksessa (1015/1991) annettuja kuntoutussuunnitelman laatimisen määrittelyä. Sisältää myös mielenterveys- ja päihdekuntoutuksen tarpeen arvioinnit
SPAT1216	Toimintakyvyn arviointi	Toimintakyvyn arviointi standardoidulla mittarilla (esim. Rava, Rai, Fim, ADL.), voi sisältää myös sosiaalisen toimintakyvyn arvioinnin
SPAT1217	Palvelutarpeen arviointi (iäk- kää/hoitotuki)	Hoitotukea saavalle tai yli 75-vuotiaalle tehtävä sosiaalipalvelutarpeen arviointi
SPAT1218	Kasvatuksellisen kuntoutuksen tarpeen arviointi	Neuvolassa tai kouluterveydenhuollossa tapahtuva varhaisen kasvatuksellisen tuen tarpeen arvioiminen esim. lastensuojelulain perusteella
SPAT1219	Ammatillisen kuntoutuksen tarpeen arviointi	Vajaakuntoisen tai vammautuneen ammatillisen kuntoutuksen tarpeen arviointi
SPAT1220	Kuntoutustarpeen arvio ja/tai kuntoutussuunnitelma	Asetus 1015/1991: Kuntoutussuunnitelmassa määritellään yhdessä kuntoutujan kanssa tarpeelliset kuntoutustoimenpiteet ottaen huomioon sosiaalihuollon, työvoima- ja opetusviranomaisten sekä Kansaneläkelaitoksen ja muiden kuntoutusta järjestävien tahojen palvelut ja yhteensovitetaan terveydenhuollon lääkinälliset kuntoutuspalvelut näiden tahojen järjestämän kuntoutuksen kanssa. Sisältää moniammatillisen, sekä fyysisen, psyykkisen että sosiaalisen kuntoutustarpeen arvioinnin

SPAT1221	Kuntoutuspalveluita ja toimeentuloa koskeva ohjaus	Terveyssozialityön alaan kuuluva kuntoutuspalveluita ja toimeentulon turvaamista koskeva neuvonta ja ohjaus, toteuttajasta riippumatta
SPAT1222	Itsenäistä selviytymistä edistävä neuvonta/ohjaus	Vajaakykyisen henkilön itsenäistä selviämistä edistävä neuvonta tai ohjaus. Sisältää mm. mielenterveyspotilaille tai vanhuksille annettavaa päivittäistoiminnan ohjausta
SPAT1223	Fysioterapeuttinen kuntoutus	Fysioterapian alaan kuuluvien sairaudenhoidon toimenpiteiden suorittaminen kuntoutussuunnitelman mukaisesti, toteuttajasta riippumatta
SPAT1224	Puheterapeuttinen kuntoutus	Puheterapian alaan kuuluvien sairaudenhoidon toimenpiteiden suorittaminen kuntoutussuunnitelman mukaisesti, toteuttajasta riippumatta
SPAT1225	Jalkaterapeuttinen kuntoutus	Jalkaterapian alaan kuuluvien sairaudenhoidon toimenpiteiden suorittaminen kuntoutussuunnitelman mukaisesti, toteuttajasta riippumatta
SPAT1226	Toimintaterapeuttinen kuntoutus	Toimintaterapian alaan kuuluvien sairaudenhoidon toimenpiteiden suorittaminen kuntoutussuunnitelman mukaisesti, toteuttajasta riippumatta
SPAT1227	Päihdekuntoutus	Päihderiippuvuuden hoitoon annettava toiminnallinen yksilö- tai ryhmässä tapahtuva avokuntoutus
SPAT1228	Kasvatuksellisen kuntoutuksen terapiamuodot	Kasvatuksellisen kuntoutuksen erilaiset terapiat. Mm. perhetyötä tai perheneuvolassa annettavaa terapiaa, toteuttajasta riippumatta
SPAT1229	Apuvälinetarpeen arviointi	Apuvälineen käyttötarpeen arviointi lausuntoineen ja lähetteineen
SPAT1230	Apuvälinelainaus, -sovitus ja -seuranta	Apuvälineiden lainaus, niiden sovitus ja apuvälineen käytön ohjeistus
SPAT1231	Arvio elinympäristössä tarvittavista muutostöistä	Kartoitus potilaan elinympäristössä (kotona, koulussa, tms.) tarvittavista muutostöistä lausuntoineen
SPAT1232	Kommunikaatio tulkin tai avustajan avulla	Vastaanotolla tai puhelimitse mukana tulkki tai potilaan/asiakkaan vammaisuutensa vuoksi tarvittava avustaja
SPAT1234	Sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen	Hoitotyön ja kuntoutuksen toimintoja, joissa eri tavoin edistetään kykyä sosiaaliseen kanssakäymiseen: ryhmähoidot, palveluohjaus
SPAT1236	Ensitiädön antaminen	Muuttuneen elämäntilanteen kohtaaminen asiakkaan kanssa, esim. parantumattomasta tai vaikeasta pitkäaikaissairaudesta kertominen, läheisen kuolemasta tai katastrofista kertominen
SPAT1237	Psykoterapia	Suunniteltu psykoterapiahoito koulutetun terapeutin antamana
SPAT1238	Lyhytterapia	Erilaiset suunnitellut lyhytterapiakontaktit
SPAT1239	Perheterapia	Perheelle ja lähiyhteisölle annettu suunnitelmallinen ryhmäterapiakontakti
SPAT1240	Terapeuttinen keskustelu	Tavanomaista laajempi keskustelu potilaan tai hänen läheistensä psykososiaalisista, mielenterveys- tai päihdeongelmista tai muutoin potilaan psyykeä tukeva tavoitteellinen vuorovaikutus (voi tapahtua myös ryhmässä), ei suunnitellusti toistuva
SPAT1241	Psykososiaalisen tilanteen laaja kartoitus	Tarkoittaa arviointia palveluasumistarpeesta tai pitkäaikaishoidon tarpeesta tai lapsen huostaanotosta

SPAT1358	Psykiatrinen tarkkailulähete eli M1-lähete	Psykiatrisen tarkkailulähetteen eli M1-lähetteen laatiminen
SPAT1242	Traumaterapia	Traumaattisen kokemuksen jälkeen järjestettävä purkuterapia (debriefing), lyhyt kriisiterapia, EMDR-terapia
SPAT1243	Psykiatrinen/psykologinen tutkimus	Potilaan kertaluontoinen psykologinen tai psykiatrinen tutkimus tiettyä tarkoitusta varten esim. pyydettyä arviota, hoidon suunnittelua tai konsultointia varten
SPAT1244	Toiminnallinen terapia	Sisältää kaiken mielenterveyspotilaiden, vanhus-ten, lasten, kehitysvammaisten ja neurologisten potilaiden toiminnallisen terapiakontaktin, esim. musiikki- ja taideterapiat tai ryhmässä tapahtuva aktivointi
SPAT1245	Potilaan läheisten tukeminen ja informointi	Potilaan läheisten tukeminen ja informointi sairau- den hoitoon tai sen ehkäisyyn liittyen
SPAT1246	Depression tai muun psyykkisen ongelman seulonta	Psyykkisen ongelman seulominen standardoidulla menetelmällä: DEPS, BDI, MDQ, EDPS, HADS
SPAT1247	Avokatkaisuhoito ja seuranta	Suunnitelmallisesti tapahtuva avokatkaisuhoito toistuva kontakti päihderiippuvuuden katkaisemi- seksi tai hallitsemiseksi. Voi sisältää useita erilai- sia toimintoja (mm. neuvontaa, valvontaa, lääkkei- den antoa, näytteiden ottoa, ajokyvyn seuranta)
SPAT1248	MUU TUTKIMINEN, TOIMENPITEET, HOITO, YM.	
SPAT1359	Oirepäiväkirjan käyttö	Sisältää oirepäiväkirjan käytön opastuksen tai päiväkirjan tietojen tulkinnan
SPAT1249	Hoitoon liittyvä neuvonta vas- taanoton ulkopuolella	Laboratoriotulosten tai omahoito-ohjeiden käsitte- lyä asiakkaan kanssa puhelimitse tai sähköisesti niin että se korvaa vastaanottokäynnin. Ei merkitä, mikäli potilas tulee välittömästi yhteydenoton jälkeen vastaanotolle. Merkitään myös mikäli ohjeet annetaan toisen henkilön (esim. omaisen tai tulkin) välityksellä.
SPAT1250	Kroonisen sairauden perusteel- linen seuranta	Kroonisen sairauden suunnitelmallinen seuranta- käynti kuten diabeetikon ohjelmoitu määräaika- kontrolli. Sisältää useita toimintoja kuten sairauden tilan seurantaa, kotihoito-ohjausta, lääkityksen arviointia, elämäntapaohjeistusta
SPAT1360	Laaja yleistutkimus	Sisältää perusteellisen potilaan yleistilan ja statuk- sen selvittelyn
SPAT1251	Lääkityksen järjestely	Sisältää lääkemääräysten tarkastamisen, lääke- hoidon ohjauksen, lääkkeiden annostelun (esim. dosettiin) ja lääkehoidon järjestelyn (esim. reseptin hakeminen lääkäriltä)
SPAT1252	Kokonaislääkehoitosuunnitelma tai sen tarkastus	Kokonaislääkehoitosuunnitelman laatiminen tai tarkastus toteuttajasta riippumatta ja siihen liittyvä hoitajan valmisteleva selvittelytyö
SPAT1253	Lääkityksen aloitus, muutos, lopetus tai uusinta	Potilaskontaktin yhteydessä otetaan kantaa lääki- tykseen (resepti, mm. Marevan-annoksen määrit- tely)
SPAT1254	Lääkkeenanto	Suun tai muun ruumiin aukon kautta tai silmän pinnalle tai inhalaationa terveydenhuollon yksikös- sä annettava lääkitys
SPAT1255	Suonensisäinen lääkkeenanto	Suonensisäinen lääkkeenanto
SPAT1256	Lihos- ja ihonalaisinjektio	Hoitavan aineen ruiskuttaminen lihakseen, jäntee- seen tai ihon alle

SPAT1257	Lääkeinhalaaatiotekniikan opetus	Lääkeinhalaaatiotekniikan opetus
SPAT1259	Lausunto natiivikuvista	Erillinen radiologin lausunto natiivikuvista
SPAT1260	Terveystenhuollon ammattihenkilön konsultaatio	Mielipiteen, neuvon tms. pyytäminen potilaan asiassa toiselta terveydenhuollon ammattihenkilöltä
SPAT1261	Reaaliaikainen kuvansiirtokonsultaatio	Vastaanoton aikana puhelimitse tai videoyhteydellä tapahtuva erikoislääkärin konsultaatio, jossa kuva on molempien osapuolten käytettävissä
SPAT1262	Hoitotarvikkeiden luovutus	Vastaanotolla tapahtuva hoitovälineiden antaminen ja käytön ohjaus
SPAT1263	Näytteen otto	Näytteen ottoon valmistelu, ohjeistus ja näytteenoton jälkeinen valvonta. Sis. verinäyte, ulostusnäyte, virtsanäyte, limanäyte, märkänäyte, kudoksenäyte, nielunäyte, ihonäyte
SPAT1072	Ohutneulanäytteen otto	Ohutneulalla tai muulla pienellä instrumentilla otettu kudoksen- tai solunäyte
SPAT1361	Kudoksenäytteen otto	Koepalan ottaminen elävästä kudoksesta (sisältää sekä veitsellä otetut että paksuneulanäytteet)
SPAT1265	Alkometritesti	Alkometritestin teettäminen potilaalla
SPAT1266	Toimenpiteeseen valmistava erillinen ohjaus	Tutkimukseen tai toimenpiteeseen valmistaminen muulloin kuin välittömästi ennen sen suorittamista
SPAT1267	Siedätyshoito	Siedätyshoidon suunnittelu ja toteutus
SPAT1268	Allergiatestaus	Allergiatestitulosten tulkinta jatkosuositukseen
SPAT1269	Muu punktio ja/tai nesteenpoisto	Punktio ja siihen liittyvä nesteenpoisto sijaintipaikasta riippumatta, pl nivelpunktio, poskiontelopunktio ja pleurapunktio
SPAT1270	Huume-/humalatilatutkimus	Potilaan kliininen tutkiminen huume-/humalataepäilyssä
SPAT1271	Huumeiden IV-käyttäjien neuvonta/välineiden vaihto	Tarttuvien maksatautiin ja HIV-infektion testaus, maksuton A- ja B-hepatiittirokotus, kondomien ilmaisjakelu sekä puhtaiden neulojen ja ruiskujen vaihtaminen käytettyjen tilalle (Tartuntatautiasetus 1383/2003)
SPAT1272	Huumeseurolta	Huumeepikatestin tai työterveyshuollon huumeestien teettäminen potilaalla
SPAT1273	Päihteiden/tupakan käytön strukturoitu kartoitus	Esim. Audit-kysely, Fagerströmin testi
SPAT1274	Riippuvuusoireisen mini-interventio	Mini-interventio annetun Käypä hoito -suosituksen sisältöisenä, päihde-, tupakka- tai muulla riippuvuusoireisella
SPAT1275	Opioidiriippuvaisen vieroitus- ja korvaushoito	Opioidiriippuvaisen vieroitus- ja korvaushoidosta annetuksen asetuksen (33/2008) mukaisen hoidon antaminen.
SPAT1276	Hoitolinjaus potilaan tai hänen omaistensa kanssa	Keskustelu potilaan tai hänen läheistensä kanssa hoitotahdon ilmauksesta tai hoidon rajauksista, sekä esim. elintestamentista
SPAT1277	Oikeusturvaa ja potilaan oikeuksia koskeva ohjaus	Oikeusturvaa ja potilaan oikeuksia koskeva ohjaus
SPAT1279	Välittömän sairaalahoidon valmistelu	Toimet, jotka tehdään potilaan siirtyessä välittömästi joko terveyskeskussairaalaan, vanhainkotiin tai muuhun sairaalaan potilastietojen kirjaamisineen
SPAT1280	Virka-avun antaminen	Virka-avun antaminen muiden viranomaisten pyynnöstä. Virka-avun sisältö kirjautuu muiden toimintojen kautta.
SPAT1281	Muu hallinnollinen toiminto	Potilaan/asiakkaan hoitamiseksi tehtyjä hallinnollisia toimenpiteitä

SPAT1282	Ajokyvyn arviointi ja lausunto	Tavanomainen ajokyvyn arviointi lausuntoineen (esim. ajokorttitodistusta varten). Tehtyjä tutkimus-toimenpiteitä ei kirjata erikseen
SPAT1283	Suppea todistus terveydentilas-ta	Lääkärin tai hoitajan antama todistus sairauden vuoksi (A- tai SE-todistus), esim. matkakorvauk-sen hankkimiseksi tai ruokavaliota koskien, sekä työmäärältään suppea B-, C- tai muu todistus
SPAT1284	Laaja todistus terveydentilasta	Laaja lääkärinlausunto mm. työkyvyn arvioimisek-si, hoito- tai vammaistuen hakemiseksi. Perustuu potilaan ja hänen asiakirjojensa perusteelliseen tarkasteluun, joka työmäärältään vastaa normaalia ajanvarauskäyntiä. B-, C- ja E-todistus sekä va-paamuotoiset todistukset
SPAT1285	Konsultaatiovastauksen anta-minen	Konsultoitava ammattihenkilö arvioi potilaan tilan ja kirjaa toimenpiteen tilanteissa, joissa toinen terveydenhuollon ammattihenkilö kysyy neuvoa.
SPAT1286	Leikkauskelpoisuuden arviointi lausuntoineen	Esim. terveyskeskuslääkäriltä etukäteen pyydetty kirjallinen leikkauskelpoisuuden arviointi
SPAT1287	Elävän henkilön oikeuslääketie-teellinen tutkimus	Elävän henkilön kliininen tutkimus viranomaisen pyynnöstä tai määräyksestä (esim. pahoinpitelyn tai raiskauksen uhrin tutkiminen tai isyyden selvit-täminen)
SPAT1288	Kuolinsyyn selvittäminen	Lainsäädännön mukainen kuolinsyyn selvittely ja kuolintodistuksen laatiminen
SPAT1289	Vainajan ulkoinen tarkastus jatkotoimineen	Sisältää kuoleman toteamisen ja kuoleman syyn selvittelyä valmistelevat toimet: obduktiotarpeen arviointi, lupien kysyminen, lähetteen tekeminen
SPAT1290	Vainajan laitto	Vainajan pukeminen ja siirto kylmiöön
SPAT1291	Muu NCSP-luokituksen mukai-nen toiminto	SPAT-luokittelematon NCSP toiminto
SPAT1292	Muu SHTOL:n mukainen toimin-to	SPAT-luokittelematon SHTOL - toiminto
SPAT1293	Muu kuntoutusohjausnimikkeis-tön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon kuntoutusohjausnimikkeis-tön mukainen toiminto
SPAT1294	Muu terveyssosiaalityön toimin-to	SPAT-luokittelematon terveyssosiaalityön toiminto
SPAT1295	Muu fysioterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon fysioterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1296	Muu toimintaterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon toimintaterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1297	Muu puheterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon puheterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1298	Muu ravitsemusterapian toimin-to	SPAT-luokittelematon ravitsemusterapianimikkeis-tön mukainen toiminto
SPAT1299	Muu jalkaterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon jalkaterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1300	Muu FINLOINC -luokituksen mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon FINLOINC-koodiston mu-kainen toiminto
SPAT1301	Ei merkittäviä toimenpidettä	Palvelutapahtumaan ei sisälly merkittäviä toimen-piteitä
SPAT1302	TERVEYDEN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄ NEUVONTA JA OHJAUS	
SPAT1303	Kasvuun ja kehitykseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Fyysiseen kasvuun ja neurologiseen ja psyykki-seen kehitykseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1304	Ikääntymiseen liittyvä neuvonta ja ohjeistus	Ikääntymiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1305	Liikuntaan liittyvä neuvonta ja	Liikuntaan liittyvä neuvonta ja ohjaus

	ohjaus	
SPAT1306	Ravitsemuksen ja painonhallinnan ohjaus	Ravitsemukseen, painonkehitykseen ja aineenvaihduntaan liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1307	Psykososiaalinen neuvonta ja ohjaus	Ihmissuhteisiin ja mielenterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1308	Seksuaaliterveysneuvonta	Sisältää mm. yksilöllisen ehkäisymenetelmän suunnittelun ja valinnan, seksitautien ehkäisyn, seksuaalineuvonnan jne.
SPAT1309	Päihteisiin/riskikäyttäytymiseen liittyvä ohjaus	Päihteisiin, tupakkaan ja muuhun riskikäyttäytymiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1310	Tunnettuun terveysongelmaan liittyvä neuvonta	Potilaan jo tunnetun terveysongelman lievittämiseen tai vaikeutumisen tai uusiutumisen ehkäisemiseen tähtäävä neuvonta
SPAT1311	Työterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Työterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus, joka sisältää työssäjaksamisen, työergonomian, työympäristön yms.
SPAT1312	Yleinen terveysneuvonta	Yleinen terveysneuvonta, yksilön terveydentilasta riippumaton
SPAT1313	Tapaturmien ehkäisyyn liittyvä ohjaus ja neuvonta	Henkilökohtaisten suojainten käytön opastus ja muu tapaturmien ehkäisyyn liittyvä ohjaus ja neuvonta
SPAT1314	MUUT ENNALTAEHKÄISEVÄT TOIMINNOT	
SPAT1315	Lasten ja nuorten määräaikainen terveystarkastus	Määräaikainen terveystarkastus ja tarvittaessa siitä laadittu suppea todistus neuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa tai ehkäisevässä suun terveydenhuollossa, pl. laaja terveystarkastus ja asevelvollisen terveystarkastus
SPAT1316	Laaja lasten ja nuorten terveystarkastus	Alle kouluikäisen lapsen ja oppilaan tai lasta odottavan perheen laajaan terveystarkastukseen sisältyy huoltajien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta. Pl. lastensuojelulain mukainen lapsen terveydentilan tutkiminen SPAT1320
SPAT1317	Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus	Aiemmassa terveystarkastuksessa havaitun ongelman yksilöllisen tarpeen mukainen seuranta
SPAT1362	Terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta	Lapselle 1–6 vuoden ikäisenä tehtyyn terveystarkastukseen sisältyvä terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta. (Asetus 338/2011 9§ kohta 3)
SPAT1363	1. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle
SPAT1364	2. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	Toisena opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle
SPAT1365	1. vuoden terv.tarkastus, erit.tarve, toinen aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus erityisopetuksessa olevalle tai opiskelijalle, jonka terveydentilan ja opiskelukyyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle
SPAT1366	Terveyskyselyyn perustuva terv.tarkastus	Terveystarkastus, joka on tehty terveyskyselyn perusteella yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai muussa asetuksen (338/2011) 9§ 6) kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle

SPAT1367	2.asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve	Terveystarkastus, joka on tehty yksilöllisen tarpeen vuoksi lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1369	Oppilashuoltoryhmän tapaaminen	Sisältää moniammatillisen yhteistyön oppimisen esteiden ja muiden ongelmien ehkäisemiseksi ja varhaiseksi tunnistamiseksi sekä kouluyhteisön turvallisuuden, hyvinvoinnin ja myönteisen vuorovaikutuksen edistämiseksi. Sisältää myös opiskelijahuoltoryhmän tapaamisen
SPAT1320	Lastensuojelulain mukainen terveyden tutkiminen	Lääkärin tutkimus, jossa lapsen tämänhetkinen psyko fyysinen vointi sekä kasvu- ja kehityshistoria tarkastetaan, ja lapsi ohjataan tarpeenmukaisiin jatkotutkimuksiin, hoitoihin ja kuntoutukseen sekä pitkäaikaisseurantaan
SPAT1321	Asevelvollisen terveystarkastus	Puolustusvoimien ohjeen ja lomakkeen mukainen terveystarkastus
SPAT1322	Työohsijotustarkastus	Työhön tullessa tehtävä ensimmäinen terveystarkastus tai uudelleensijotustarkastus
SPAT1368	Työterveyshuollon määräaikaistarkastus	Terveystarkastus, jossa selvitetään, arvioidaan ja seurataan työperäisiä terveyshaittoja, työntekijän terveydentilaa sekä työ- ja toimintakykyä. Sisältää myös työhöntulotarkastuksen
SPAT1323	Terveystarkastus terveysuhkaa aiheuttavassa työssä	Terveystarkastus erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä (melut, kemikaalit ym)
SPAT1324	Seulontatoimenpide	Sovitun seulontaohjelman osana tehty tutkimus (esim. PAPA, PSA, mammografia)
SPAT1325	Rokotus	Rokotus joko yleisen rokoteohjelman mukaisesti tai tarveharkintaisesti, sisältäen ehkäisevän matkaterveysterveystarkastuksen
SPAT1326	TOIMINNOT, JOTKA EIVÄT LIITY YKSILÖÖN	
SPAT1327	Työyhteistyö	Työyhteistyö
SPAT1328	Työpaikan perusselvitys	Työhön ja työpaikan olosuhteisiin liittyvä selvitys
SPAT1329	Työpaikan työympäristöaltisteiden selvitys	Työympäristöaltisteisiin liittyvä selvitys
SPAT1330	Työpaikan työyhteisöselvitys	Työyhteisöön liittyvä selvitys (esim. työilmapiiiri)
SPAT1331	Työpaikan ensiapuvalmiuden suunnittelu	Työpaikan ensiapuvalmiuden suunnittelu
SPAT1332	Opintoympäristön terveydellisten olojen tarkastus	Kouluyhteisön ja opiskelu ympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastus yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa
SPAT1333	HOIDON SUUNNITTELU, JATKOHOIDON JÄRJESTÄMINEN	
SPAT1334	Ei jatkotoimenpidettä	Ei tehty uutta jatkohoitosuunnitelmaa tämän kontaktin perusteella. Yhteydenotto tarvittaessa tai voimassa olevan hoitosuunnitelman tai terveystarkastusohjelman mukaan
SPAT1335	Jatkohoidon suunnitelma, jatkohoidon järjestäminen	Muu jatkohoidon suunnitelman laatiminen ja jatkohoidon järjestäminen
SPAT1336	Tutkimuspyyntö	Tutkimuspyyntö
SPAT1337	Sopimus puhelinajasta	Sopimus puhelinajasta

SPAT1338	Sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta	Sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta
SPAT1339	Sopimus uudesta vastaanotto-ajasta	Samalle ammattihenkilölle tai saman ammattiryhmän edustajalle. Sisältää sopimuksen hoito- tai tarkastusohjelman mukaisesta uudesta käynnistä
SPAT1340	Ohjaus muulle ammattiryhmälle kuin lääkärille	Ei sisällä lääkärille ohjaamista
SPAT1341	Ohjaus lääkärille	Ohjaus lääkärille, ohjaajana mikä tahansa ammattihenkilö
SPAT1342	Lähete erikoissairaanhoidon	Sisältää myös konsultaatiopyynnön
SPAT1343	Lähete yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon	Lähete yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon
SPAT1344	Ohjaus päihdepalveluihin	Ohjaus päihdepalveluihin
SPAT1345	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen
SPAT1346	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen
SPAT1347	Ohjaus perusterveydenhuollon vuodeosastolle	Ohjaus perusterveydenhuollon vuodeosastolle